Supracoperta şi coperta de *Petre Vulcănescu*

Desene din manuscrise

TUDOR ARGHEZI

SCRIERI

2

VERSURI

EDITURA PENTRU LITERATURĂ

CUVÎNT

Vrui, cititorule, să-ți fac un dar,
O carte pentru buzunar,
O carte mică, o cărticică.
Din slove am ales micile
Și din înțelesuri furnicile.
Am voit să umplu celule
Cu suflete de molecule.
Mi-a trebuit un violoncel:
Am ales un brotăcel
Pe-o foaie de trestie-ngustă.
O harpă: am ales o lăcustă.
Cimpoiul trebuia să fie un scatiu.
Și nu mai știu. . .

Farmece aș fi voit să fac
Și printr-o ureche de ac
Să strecor pe un fir de ață
Micșorata, subțiata și nepipăita viață
Pînă-n mîna, cititorule, a dumitale.

Măcar cîteva crîmpeie,
Măcar o țandără de curcubeie,
Măcar nițică scamă de zare,
Nițică nevinovăție, nițică depărtare.

Aş fi voit să culeg drojdii de rouă,
Într'o cărticică nouă,
Parfumul umbrei şi cenuşa lui.
Nimicul nepipăit să'l caut vrui,
Acela care trăsare
Nici nu ştii de unde şi cum.

Am răscolit pulberi de fum...

PARADA

Cînd încerc, pe dibuite,
Stihuri nemeşteşugite,
Vin la geamul meu închis,
Ca din basme şi din vis,
Toată noaptea, cît veghez,
Pînă-n miez şi după miez,
Valuri, ploi, ninsori de fluturi,
Purtînd chivăre şi scuturi,
Sumedenii de gîngănii —
Şi-n genunchi îmi fac mătănii.
Mă cunosc şi mi se-nchină
Că le dau din geam lumină.

În izbelişte şi hulă,
Mîngîiere mi-e destulă,
Şi mă simt în lumea lor
Sol, în loc de cerşetor.
Între treptele de sus,
Pot să nu fiu, cum nici nu-s.
Din împărăţia mea,
Începută din perdea,
Fluturimea mă plăteşte
De dureri, împărăteşte.
Cine poate să-mi dărîme
Slava de peste fărîme?

Una,-n văluri de mireasă,
Are pasul de crăiasă,
E albastră și frumoasă,
Scrum de umbră somnoroasă,
Și-i subțire, din tipare,
Ca un fum și ca o boare.
Străveziu-i borangic
S-a urzit în Carul mic,
Și-i gingàșă și suavă
Ca Ofelia bolnavă.

Niște pui de porumbiei,
De argint și de polei,
Vin în stoluri, ca o ceață,
Se opresc, se strîng și-ngheață.
În odăjdii de atlaz
Vin lăstunii mici la iaz,
Să se bucure și scalde
În vîltoarea de smaralde.
O șopîrlă vrea să fie
Cît un ac cu gămălie.
În imperiul meu pătrat,
S-au mutat și așezat
Ciute, cerbi și căprioare
Prefăcute-n mărțișoare.
Toate cele mari și vii
Sînt făcute jucării
Și-au trecut prin făcătură
Nouă, în miniatură,
Între bumbi și cuișoare,
Fermecate să și zboare;
Vite mari, cu coarne grele,
Deochiate, în mărgele,
Viespii, muște și lăcuste
Cu aripile înguste;
Fiarele-au ajuns sfioase
Și-s cusute cu mătase.

Un țînțar cu picioroange
Sare-n arcuri peste goange.
Alt lungan și-un uliu berc
Tremură-n zigzag și-n cerc.
O chirilică răsare
Pe un punct de întrebare.
Droaiele de alfabete
Și de litere schelete
Se tîrăsc pe geam alene,
Printre slove egiptene,
Tresărite de un har
De mai nou abecedar,
Și jivină cu jivină
Sug bezmetica lumină.

De fereastră s-a izbit,
Gros cît un mitropolit,
Cărăbușul, un gîndac
În manta cu comanac.
E greoi și cam atîrnă
Cu un corn în fruntea cîrnă,
În dulamă și giubele
Lustruite, ca de piele.

Ca o pajură de foc,
Fluturele din mijloc
E-o păreche de paftale,
Aninată-n balamale
De cristal, o cataramă
Pentru plete și năframă.
E bălțat din catifele,
Zugrăvite cu inele,
Tighelite cu chenare
Albe, de mărgăritare.

Cîtă mare cheltuială
De zmalț, lac și poleială!
Ce belșug și ce risipă
De comori într-o arìpă!
Ce-avuții într-o paiață
Și-ntr-o scamă de mustață!
Nu s-a calicit măcar
Nici un strop de chihlimbar
Sau cerneală de cleștar.

Că stihiile, grămadă,
Au luat parte la paradă,
Pana mea, să nu te sperii
Că vin gloate și puzderii,
De scîntei, verigi și zale,
În vîrtej, în rotogoale,
Cu strigoii fără nume,
Stoluri, adunați din lume.

Au mers horele și-au stat.
Nici un glas n-a suspinat.
În tăcerea dimprejur
Nu s-aude un murmùr.
Mii de mii și mii de sute
De-arătări nemaivăzute
Sînt streine între ele,
Ca și fragedele stele,
Ca și stelele de mute.

Ce-are sufletul să-nvețe
Dintr-atîta frumusețe?
Patru broaște subt pridvor
Urmăreau căderea lor.

SEARA

Un păianjen, ca un neg,
Umblă lung în șase peri.
Abia-l vezi și e întreg
Cu nevoi și cu dureri.

Vine de la munca lui,
Nu se-nșeală de picior.
Îl așteaptă, colo-n cui,
Casa prinsă de urcior.

Nu mă vede, nu mă are,
Nu mă știe de nimic.
De ce-oi fi atît de mare?
De ce-i el atît de mic?

CONFIDENȚĂ

De-abia trezită-n soare alb, grădina
Din somnul ei curat dintru-nceput,
Că o și turbură cu fulgere lumina
Și stupul lacom și limbut.

Ca niște ochi se-ndreaptă către mine,
Cu gene lungi, trandafirii,
Floarea deschisă a tulpinii pline
De căutări sfioase de copii.

Fieștece răsad, în îndoială
Că-și spune visul sau că și-l ascunde,
Îmi urmărește mîna prin beteală.
Sînt grădinarul ierburilor scunde.

Mărturisește-ți, puică micșunea,
Șoapta ce-o ții pe buzele matale
Și lasă-ți sufletul de catifea
Să-și scoată tot oftatul din petale.

Voi bate-albinele de la prisacă
Și vă voi apăra de stele
Și de duhovnicia lor posacă.
Căci voi sînteți fetele mele.

CIRIP

Veniră pîlcuri, de Florii,
Din Sfîntul Munte și Ierusalim,
Cu călăuza unui serafim,
Peste prăpăstii, ape și cîmpii.

De Paşti va trebui să fie
Praznice sfinte în Tării,
Clopote, coruri, liturghie
Şi îngeri mulţi, sute și mii.

Doi heruvimi au tras la noi
Şi au găsit un cuib de lut
Gata făcut, bine făcut,
Cu cîlţ ușor și scame moi.

Copiii ni s-au deșteptat
Cu stoluri în ferestre și pridvoare,
Şi sfeşnicele s-au aflat,
Ale livezilor, aprinse cu o floare.

Văzduhul sună de viori
Subt streașinile-adînci și frînte,
Ele-a cîntare au purces din zori,
Căci oamenii-au uitat să cînte.

DE PAȘTI

La toate lucarnele și balcoanele
Au scos din cer îngerii icoanele
Și-au aprins pe scări
Candele și lumînări.

Orașele de sus, în sărbătoare,
Au întins velințe și covoare
Și ard în potire
Mireasmă subțire.

Și din toate ferestrele odată,
Mii și sute de mii,
Heruvimii fac cu mîna bucălată
La somnoroșii noștri copii.

MIERE ŞI CEARĂ

Fetele, albinele
Au furat sulfinele,
Ţărîna de soare,
De pe flori uşoare,
Pulberea de lună,
De pe mătrăgună,
Scrumul de şofran,
Nea de mărghiran,
De pe izma-creaţă
Broboane de ceaţă,
Lînă de tămîie
Şi smirnă, moliie —
Soiuri de lumină
Făcută făină.

Li se-aştern ca pînzele
Toate dupăprînzele,
Şi la toate ceasurile
Trîmbele, atlasurile.

Cred că va-ncăpea
Într-un stup şi-o stea,
Care a venit
Şi s-a rătăcit
Dintr-un roi de sus.
Şi care diseară
E miere şi ceară.

CREION

În grădina-n care scriu,
Cerne aur argintiu
O tipsie ca de jar,
Spînzurată-ntr-un arțar.

Florile trezite mi-s.
Aripile și-au deschis,
Și desprinse din răzoare,
Stoluri lungi încep să zboare.

VACA LUI DUMNEZEU

De prin vîrful pomilor
A venit o boabă-n zbor
De cafea,
Năclăită în perdea.
Dumnezeu cînd i-a făcut
Fința din scuipat și lut,
Cu o pensulă de zdreanță
A vopsit-o cu faianță
Și i-a pus ca din greșeală
Două coji cu căptușeală
În spinare,
Ca să zboare,
Și aproape în zadar
Patru puncte, ca de zar.
Se gîndea atunci că nu-i
Greu să fie vaca lui.

Ca un nod de broderie
Neagră și cărămizie
Care mișcă și se zbate,
S-a-nnecat pe jumătate
În nemărginire-albastră
Din fereastră.
Și fiindcă răsar în ață
Stelele de dimineață,
Crede că din zare-adîncă
Luna vine și-o mănîncă.

Și se-așează liniștită
Ca să fie înghițită.

DOMNIȚA

Prințesei mici îi pare bine
Că stăpînește țara de albine.
Cetățile dintre răchitele-argintii
Noroade au cu sutele de mii,
Și mîna-i cît o floare
Cîrmuiește dulce zeci de popoare.

Ca să le placă
În in se îmbracă
Și se stropește cu fum
De parfum,
Împresurată de un văzduh de boare
De levănțică și răcoare.

Prințesa mică-i bucuroasă.
Prisaca sună ca mùrmurul de coasă.
Fagurii sînt grei
În buricele moi ale degetelor ei.
În urzeala miilor de găuri de celule
Așteaptă-ncovoiate larvele minuscùle
Să se trezească și să-i zboare
Pe umeri, pe gulere, pe cingătoare.

A venit o solie
De o mie
Să-i cînte la ureche
Ruga bălții veche.
Pîinea ei cu povidlă și unt
O înconjoară zborul trîntorului, mărunt.
Pe cafeaua cu lapte
Au tăbărît șaptezecișișapte,
Și roiurile avide
Se îmbulzesc la felia de cozonac cu stafide.

GHICITOAREA

Ghici ghicitoarea mea.
S-a pogorît un păianjen dintr-o stea,
Din Carul mic, din Carul mare,
Pe un fir de cînepă lucitoare.

Și nu era păianjen, era păinjeniță.
Avea, ca tine, o guriță
(Mînca-o-ar mama!)
Şi părul ca arama.
Ochii ca niște dude
Brumate, negre, ude.

Și a scos niște picioare lungi
Din două pungi
Fluturești, de mătase,
Nu prea subțiri, nici prea groase,
Cu călcîie
Mirositoare a lămîie.

La șale
Avea două portocale,
Şi la sîn (ascunde-le!)
Ouăle, rotundele.
Și, să-mi mai aduc aminte
Unde să fi văzut și-un bob de linte...

Nu știu, am uitat,
Cu toate că l-am pupat.

Ghici. . .
Am împletit ibrișim cu arnici
Și i-am tivit sprincene și gene
Ca să-ngreuieze pleoapele alene.
Ghici (mînca-o-ar tata!)
Cine era fata?

ZĂBAVĂ

Săgetătoarea căutătură
Se mai zărește pe firimitură
Subt canapea și clavecin,
A vultùrului de caolin.

Pasărea aspră, de Tărie,
S-a sfărîmat ca o farfurie.
Păcat că din cioburi și spărturi
Nu se pot lipi și face vultùri.

Plîngi după bijuteria spartă
Ori fă cum vrei, sau blèstemă, sau iartă.
Dar dînd clavecinul și canapeaua-n lături,
Vine noaptea! grăbește-te să mături.

URARE

Şchiopătînd la uşa mare
Cu-o metanie şi-o cruce,
Greierele îţi aduce,
Doamne, binecuvîntare.

Gînduri line,
Spice coapte,
Doniţi pline:
Miere, smirnă, must şi lapte.

Să-ţi aducă binele
Clipele: albinele.
Ca balta şi miriştea
Să-ţi răspundă liniştea.

Bună pază,
Scăpărată dintr-o stea,
Preacurata-i albă rază
Casei candelă să-i stea.

Şi să te-asculte norocul
Ca un cîine, în tot locul.

Cîntec, stihuri şi poveşti...
Măre, Doamne, să trăieşti!

O LĂCUSTĂ

Mi-a umblat în păpădie
O goangă cu pălărie
Şi cămaşe stacojie.
Avea fuste și manta
Tăiate din catifea
Şi pieptar cu solzi de țiplă,
Căptuşit c-un fel de sticlă.

Domnișoarei cu trei rochii-i
Lăcrimau rubine ochii.
Să te-ntreb pe Dumneata,
Cum veniși în iarba mea
Şi de unde, Domnișoară
De cristal și scorțișoară?

După pana ce te-a scris,
Vii și tu din somn şi vis.
Căci vopseli asemeni nu-s
Decît colo, tocmai sus,

Unde sînt într-adevăr
Pensule de-a fir-a-păr
Şi zugravii de o șchioapă,
Meșteri scriitori cu apă.

Ce te-a supărat? țînțarul,
Păpurișul, nenufarul?

Aș fi vrut să stea s-o prind,
A venit încoa sărind
Și-a plecat sărind într-alte
Buruieni și mai înalte.
Și-aș fi vrut să-mi stea întîi
Pe un vîrf și s-o mîngîi.

Mi-a lăsat atîta mie:
Bumbii goi, de păpădie.

DENIE

Seara stau cu Dumnezeu
De vorbă-n pridvorul meu.
El e còlea, peste drum,
În altarul lui de fum,
Aprinzînd între hotare
Mucuri mici de lumînare.
Din cerdacul meu la el
E un zbor de porumbiel.
Îmi trimite danie
Cîte o gînganie,
Paianjini pe sanie
Sau pe o metanie,
Atîrnați de-o sfoară, groasă
Cît o umbră de mătasă.
Și se leagă de pridvoare
Mirodenii dulci de floare,
Ca o punte de poteci
Pentru fluturii-n scurteici.

Pe drumul de el ales
Graiul n-are înțeles.
Mai mult spune cucuruzul
Decît gura și auzul.
Domnul tace.
Glasul nu-și trimite-ncoace.
Domnul face.

DOUĂ CAPRE

Două capre cu trei iezi,
În genunchi, la o tulpină,
Ți se pare că le vezi
Că se roagă și se-nchină.

În giubele lungi, de păr,
Și cu bărbi, ai da să zici
Că sînt chiar, într-adevăr,
Cinci monahi ori ucenici.

Și-i și altă-asemănare:
Ciute și-n suman sărac,
Înțolite-s, fiecare,
Roșcovanele-n șiac,

S-au sculat și, rumegînd
Stihuri mute și litanii,
Scapă, rupt din cînd în cînd,
Șirul negru de metanii.

URECHELNIȚA

Unde fugi, nebună oarbă,
Cu picioarele de barbă?

CINCI PISICI

Am în grădină cinci pisici
Din care două sînt pisoi,
Ele — gingàșe, moi și mici,
Ei — dolofani și zdraveni amîndoi:

Spinări, picioare, încheieturi ca fierul,
Unghii de șoimi și colții lungi, de fiare,
N-ar cuteza nici șarpele, nici jderul
Să simtă-n ceafă crîncenele ghiare.

Cînd calcă-n flori și dau să se oprească
S-asculte parcă un murmùr pierdut,
Le cade ca pe-o scoarță oltenească
Țesută umbra printre foi de dud. .

Sînt tigrii mei, de veche obîrșie,
Și mă mîndresc cu neamul lor cel mare,
Și bărbătesc și blînd la duioșie
Și-ntr-adevăr țesuți ca pe covoare.

Dar de ajuns să latre un cățel,
Că fug în pomi și uită și de mine.
Tigri de junglă neagră, stați nițel,
Că mi-ați făcut mîndria de rușine.

STEAUA-N IARBĂ

Ca un strop de rouă-aprins,
Ce lucește în poiană?
Pentru gîze într-adins,
Să le-ndrume-n buruiană?

Ca o candelă de schit,
Care, strînsă-ntr-o scînteie,
S-a desprins și a fugit
Pe o gaură de cheie?

Ca o za de prin povești,
Descusută din pieptarul
Unei fete-mpărătești
Sau din dești mărgăritarul?

Singură cu-aureolă
În imperiul de urzici,
Cum te cheamă? Luciolă?
Sau te cheamă Licurici?

E gîngania cu stea
Albăstruie, stinsă-n verde.
N-o atinge, pana mea,
Nici cu gîndul, că se pierde.

DOI FRUMOŞI

Pe-o foaie de izmă-ngustă
Se oprește o lăcustă.
Ce frumoasă-i, fa, Mărie!
N-are nici ea pălărie
Şi, strînsă-n fotele ei,
Fără tocuri și cercei,
Cu bondița-n subsuori
Şi cu talpa goală-n flori
N-a fost, cînd era mireasă,
Nici Crăiasa mai frumoasă.

Însă e și-un brotăcel
Şi nu luai seama la el.
Ochii lui în ochii ei
Licăresc și dau scîntei,
Sufletele amîndouă
Tremurînd de-o spaimă nouă,
Și fiecare se strînge
Celălalt c-o să-l mănînce.
Vai de păcatele lor,
Nu a fost nici un omor,
Au sărit care-ntr-o parte
Şi s-au dus în cîrji departe.

Adevărul se cunoaşte:
Dînsa nu mănîncă broaşte.
Ar putea măcar să guste
Dînsul, gìngaşul, lăcuste?

VRĂBIILE

M-a strigat la gard un om
Că-mi fug perele din pom.
Dar avui și eu noroc,
Erau cu coadă și cioc.

NICI NU-I PASĂ

Te-ai oprit într-un cais.
Pasăre, cin' te-a trimis?

Te-ai mutat din dud în dud.
Cîntă, hai, să te aud.

Pasările fermecate
Nu au har să cînte toate?

Cioc vioi și ochi zglobii,
Spune-mi tu, de unde vii?

Așa pasăre bălțată
N-am văzut-o niciodată,

Și atîta catifea,
Scrisă numai pentru ea.

Între pomii din grădină
Ești acasă, dar streină

Şi să te ghicesc nu poci.
Mă apropii, tu te joci.

Nu ştii, pasăre frumoasă,
Cum te cheamă? Nici nu-ţi pasă.

O FURNICĂ

O furnică mică, mică,
Dar înfiptă, va să zică,
Ieri, la prînz, mi s-a urcat
De pe vișinul uscat,
Pe picioare, pentru căci
Mi le-a luat drept niște crăci.

Mărunțica de făptură
Duse, harnică, la gură
O fărîmă de ceva,
Care-acasă trebuia
Așezat în magazie
Pentru iarna ce-o să vie.

—« Un' te duci așa degrabă?
Gîndul meu mîhnit o-ntreabă,
Încă nu te-ai lămurit
Că greșești și-ai rătăcit?
Cu merindea îmbucată
Te-ai suit pînă-n cravată
Și mai ai pînă-n chelie
Două dealuri și-o bărbie.
Nu vrei, tată, să-ți arăt
Cum iei drumul îndărăt?

Să-ți mai pui o întrebare:
E aproape de culcare;
Unde dormi, aici, departe?
Într-o pagină de carte?
S-ajungi virgulă tîrzie
Într-un op de poezie? »

Mă gîndesc ce-i de făcut
S-o feresc de neștiut,
Îngrijat de ce-o să zică
Maica stareța furnică
De-o lipsi din furnicar,
Și-o așteaptă în zadar.

GIUVAERE

Zi cu zi, îmi faci cadou,
Puică galbenă, un ou,
Şi nici n-ai avut habar
Că-mi laşi zilnic în cuibar,
Parcă lunecat din cer,
Dintr-o stea, un giuvaer.
În uimirea mea adîncă,
Uit că oul se mănîncă
Și mă uit, mărire ție!
Ca la o minunăție.
Ăsta-i oul de găină?
Ăsta-i ochiul pe slănină?
Ăsta s-a vîndut în piață
Ieri și azi de dimineață?
Nu se poate! Ce, nu știi
Că nu vînd bijuterii
Mama Voica și Dumitra
Nici cu coșul, nici cu litra?
Precupeți de har și nimb?
Marfa asta nu-i pe schimb.
Prin petala de opal
Se străvede un cristal,
Și-ntr-un sîmbure de ceață,
Strînsă-n tainele de viață,
Încolțește veșnicia.
Asta ți-e bijuteria.

Puică, ouăle matale
Nu le capeți pe parale,
Că sînt lucruri geniale.
Aoleu, ce proastă ești!
Nici măcar nu te gîndești.

TUNĂ

Tună-n cer. Se surpă, poate,
Stive de lemne tăiate.
Că nu-ți vine chiar a zice
Că joacă Domnul popice.

PODOABE

În lumina lunii moale,-a
Unei nopți de Betleem,
Se deșiră, tot agale,
Noaptea-ntreagă, ca un ghem.

Ac, mosor, compas, gherghef.
Raza bate-n loc și coase
Plasa-ntinsă de sidef,
Desfăcîndu-și firu-n șase.

Ițe-n dungă, argintii.

Un păianjen ca o ghindă,
Strecurat prin broderii,
Cade-n ele, să se prindă.

Uneori, oprit pe fire,
Și-nnodînd un vîrf de ață,
Întîlnește-n oglindire
Luna plină drept în față!

Vîntul, mai înnalt ca teii,
Iute şi nebun, ca ţapul,
Horbotele arenei
Le sfîşie-n crăci cu capul.

Cînd nu bat nici vînt, nici ploaie,
Numai umbra-i grea, de lene,
Casnica mea cucuvaie
Ia găteala-n fulgi și pene.

VÎNTUL

Nu știu cine, pe furiș,
Mi-a smuls toamna-n miez de noapte,
Din grădini, ca un afiș.

Cineva, vorbind în șoapte,
De pe-o scară de coșar,
A-ntocmit-o-n șase, șapte,

Și-a vîrît-o-n buzunar.
Hoț de frunze, cine-l știe
Să ia seama: vine iar.

TOAMNĂ

Cade frunza de pe nuci,
Tălpi croite, de papuci.

IARNA BLAJINĂ

Iarna blajină
A intrat în voi, întîi, ca o lumină
Preacinstită, pomule,
Preagingàșe, omule.

A rămas de astă-vară
Luna în ramurile de ceară.
Pomule mic,
Ce torci tu, borangic?

Buruienile sînt îmbrăcate
Și încălțate
Cu tîrlici
De panglìci.

În streașinele mele
Vrăbiile au adus perini și saltele.
Pisica bătrînă
Și-a pus ciorapii de lînă,
Și torcînd pe neștiute
Din carîmbi și căpute
S-a-mbrăcat cu tricou
Cenușiu și nou.

Toată lumea se joacă
De-a un fir de promoroacă,
De-a țandăra, de-a cremenea,
Vrînd să fie-asemenea.

Floarea nu mai vrea să dea
Și s-a făcut nuia.
Apa face minuni
Și soiuri de minciuni.
La jghiaburi, burlane și ciuturi:
Vergele, mărgele și ciucuri.
Melcul urduros
S-a făcut somnuros:
Dintr-un fel de pămînțel,
Pe care-l știe el,
Și cu un fel de meșteșug,
Și-a făcut un fel de belciug
Sfredelit, găurit, învîrtit —
Și s-a zidit
Pe un an
Într-un fel de pantof, dintr-un fel de porțelan.

Toate taie, toate-nțeapă,
Din văzduh și apă,
Și presărat cu ghimpi mici
Pămîntul se ghemuie ca un arici.

DE CRĂCIUN

Cine-ar fi crezut livada
Dintr-un ghem și un mosor?
Că s-a rupt ca un covor,
Deslînată cu grămada.

Calcă lin! Fuioarele
Și urzelile îți pot
Încurca picioarele
Și pantofii mici de tot.

Dacă mă gîndesc, te-apucă
Iarna-n ghemele de sfoară,
Ai să-ngheți, pe ger, afară,
Și nu-i cine să te-aducă.

Însă, poate ai noroc,
Pentru tine să se facă
Iar livezile, la loc:
Din argint și promoroacă.

JOC DE CHICIURI

Cine s-a jucat az-noapte
Că ne-a uns pomii cu lapte
Și-a vopsit cu tibișir
Coardele de trandafir?

Ba se poate că o mînă
Le-a-nșirat c-un fir de lînă
Și-a tras crăci de corcoduși
Prin degete de mînuși.

Vinele dintre petunii
S-au făcut cît niște funii,
Sîrma gardului de plasă
E de zece ori mai groasă
Și-mpresoară curtea mea
Cu zăplaz de catifea.

Sforile de telegraf
Leagănă cîte-un cearceaf.
Pe o căpiță de mei
Șed opt mii de porumbiei.
Căci întregul Duhul Sfînt
S-a pogorît pe pămînt.

Iepuri albi cu blana groasă
S-au strîns pîlcuri lîngă casă.

Ţarina, ca de hîrtie,
E-nvelită cu dimie.
Peste casă, o broboadă
A căzut, ciucuri, grămadă.

Cerbii,-n turme şi cirezi,
Prinşi de coarne-s în livezi,
Şi-ncepînd coasta s-o urce,
Se zmucesc să se descurce.

Ce folos! Din ramuri, iacă,
Nu mai pot să se desfacă,

Şi-n plopi sună clopote
Şubrede, de horbote.

ÎN PERDEA

În perdeaua de atlas
Noaptea i-a intrat de-un ceas.
Sfertul lunii de apus
S-a urcat nițel mai sus.

Un foc alb din cer s-a rupt
Și se-anină dedesubt.

Seară nouă-n vreme veche.
Deget fraged în inel.
Luna-i vine în ureche
Și-un luceafăr în cercel.

TRANSFIGURARE

Cu toate că i-am spus că nu vreau,
Mi-a dat noaptea-n somn să beau
Întuneric, şi am băut urna întreagă.
Ce-o fi să fie, o să se aleagă.

Puteam să știu că-n zeama ei suavă
Albastră alburie, era otravă?
M-am îmbătat? Am murit?
Lăsați-mă să dorm. . . M-am copilărit.

Cine mai bate, nu sînt acasă,
Cine întreabă, lasă. . .
Cui mai pot să-i ies în drum
Cu sufletul meu de acum?

HAIDE

Dacă ochilor tăi le-ar plăcea
Nevăzutul și neștiutul, ai putea
Veni la mine, parcă,
Și te-ai lăsa primejdiei din barcă.

Și nu te-ai mai gîndi la nimic,
Nici la petecul tău de viață mic.
Nămolurile tainelor toate
Zac în mine răsturnate.
Luntrea tîrîtă de ele
Se lovește de nuferi și stele.

Într-o limbă barbară
Ți-aș spune povești dintr-o țară.
Vorbele, ca o țărînă
Din șesurile ei ți le-aș presăra pe mînă,
Și-n lacrimi se vor trezi
Apele țării dinspre miazăzi.

Ascultă: rîurile-i trec prin mine.
Le auzi tu destul de bine?
Ascultă: grăiește cucuruzul.
Pricepi creșterea lui cu auzul?

Uite-n livadă stupii,
Uite-n vifore lupii,
Uite cerbii,
Uite firul ierbii.
Vezi
Herghelii, stoluri, turme, cirezi?
Toate ale mele sînt și de mine țin,
Tot ce nu-i al meu și e strein.
Din perinile munților, la rîul lat,
Dumnezeu și-a așternut pat
Și s-a culcat.

LOGODNĂ

Vrei tu să fii pămîntul meu
Cu semănături, cu vii, cu heleșteu,
Cu pădure, cu izvoare, cu jivini?

Vacile ne vor aduce ugerii plini
Și vor mugi la poarta noastră
De salcîmi cu floare albastră.

Nevăstuicile se vor juca în ogradă
Cu purceii și cu rațele, grămadă.

Puii de borangic
Vor număra meiul cu bobul mic
Și vor fugări țînțarii.

În fața prispei vor tremura arțarii
Pestriți și va cînta cocoșul.

Vom aduce florile cu coșul.
Din nuiele de răchită
Vom face împreună zestre împletită.

Şi din lîna oilor,
Culcuşuri pisoilor.

Vrei tu să fii grădina mea,
De iarbă-mare şi de catifea?

MIRELE

Pășunea mea tu să fii
Cu păpădii.
Eu să fiu boul tău alb și nevinovat
Care te-aș fi păscut și te-aș fi rumegat,
Pe înserate,
Pe copitele îngenunchiate.
În jugul brațelor tale
Aș urca greul cerurilor goale
Și munții lunii pînă-n pisc.

Am rămîne în lună, pe disc,
Să arăm văile de tibișir,
Să semănăm lămîiță și calomfir.

Culcă-mi-te trîndàvă pe coarne,
Fă-te jugul meu de carne,
Stăpîna mea, frumoasă ca aurul,
De care tremură taurul.

ÎNGENUNCHIERE

Tu miroși ca marmura și apa din fîntînă.
Ai scos din uitare o mînă,
Te-ai deșteptat cu genele dese
Peste minunile puțin înțelese.

Vino să te ascund în trestii și papuri
Pînă-or sosi hainele din cufere și dulapuri,
Pantofii înnalți
Cu care-ai să te-ncalți,
Ciorapii de sticlă de mătasă,
Horbota moale, cămeșile fumurii de acasă.
Mîinile mele vor să te-mbrace
În aromate, calde promoroace.

Cu cireșe la cercei
Să mergem la purcei,
Să dăm vitelor tărîțele
Mulgîndu-le țîțele
În ciubere.
Dă-mi mîna ta fără putere
Cu fînul de-a valma.

Taurul vrea să-ți lingă palma.

MIREASA

Ochii tăi s-au pus pe slove și cuvinte
Ca niște albine albastre, însetate de mirodeniile
sfinte,
Și sugînd mierea cărții s-au îmbătat cu ea.

Halucinata științei, vino în grădina mea,
Unde busuiocul a crescut ca brazii, și măceșii
Zgîrie sîmburii sînului prin inul cămeșii.

Pămîntul umblă după tine să te soarbă
Cu vîrfuri boante de iarbă oarbă.
Din sîngele tău băut și din sudoare
Pot să iasă alte poame și feluri noi de floare.

Vino. Dinnainte îți voi desface pelinul și romanița
Pe care le coace arșița.
Cu brațele și pieptul voi despica poiana
Și buruiana.

Voi ridica vițele fragede cu ghimpi de mărăcine
Ca niște omizi lungi, lipite de tine,
Te voi strecura ca dintr-o plasă,
Dînd foile și umbra de o parte,
Cum ai făcut și tu în carte,
Mireasă!

După ce te voi fi trecut și apărat
De fiarele mici, de gîzele de un carat,
De șarpe, de lanțuri și de metale
Vegetale,
O să mă lași să-ți pui inele de mîini,
brățări de picioare.
Și alte veștminte, dogorîtoare.

CĂSNICIE

Șopîrlele verzi și cenușii, din chiparoși,
Se uită la tine, șopîrlă
Albă, cum coși
Pe mal, cu piciorul în gîrlă.

Șerpii casei nu te-au mai văzut,
Oile se opresc, vacile rag.
Și măgarilor încurcați în muște, le-ai căzut
Cu drag.

Trebuie să mergem să cunoască
Tîrla, cotețele, grajdul, balta,
Cine are să le domnească.
Poftim. . . Ariciul nostru, pînă una-alta.

DRAGOSTE

Pe cîmpul palid, în sulfină,
Vitele pasc şi rumegă lumină.

Ramurile, poamele
Fac mierea, smirna şi toate aroamele,

Şi căluşeii cercului cu zodii,
Curcubeie de jivine şi jigodii.

Auzi? Oglinzi şi argintări, şi-n ape
Stă scufundat un clavecin cu două clape.

Zări de zmalţ, văzduh de ceramică,
Streaşini, un cuib de rîndunică.
Sprintenul aer miroase
A răchită tînără şi a mătase.

Pămîntul dă din el
Tidve, izmă, muşeţel,
Boance, piersice, struguri.

Rînduri de pluguri,
Cocorii taie brazdă stearpă și ară
Nămolul Țăriilor de ceară.

Vin turmele, capre, mioarce. . .

Stăi! Nu te-ntoarce.
Coapsa ta sucită stă așa de bine,
Caldă, lîngă mine!

Ai vrea să-nceapă noaptea? Vrei?
Strînge-mi încet un deget, două, trei,
Neputincioase, somnoroase, putrede, slute,
Pe adormite, pe tăcute.

ÎNVIERE

De cînd mi-ai pus capul pe genunchi, mi-e bine.
Nu știam că mă voi vindeca de mine cu tine.
Vorbele, gîndurile, împletirile crezusem că-mi
ajung.
Nu știam. Au zvîcnit umerii, au crescut brațele:
fusesem ciung.
Mi-am simțit coapsele, gleznele, spinarea tari
ca un luptător.
M-am vindecat și m-am născut, sărutîndu-ți talpa
unui picior.
Fusesem slăbănog, fusesem orb, rătăcit
Între uragane, miazănoapte și răsărit.

Mîna îți atîrnă-n nisip și pietriș,
Linsă de valul curmeziș
Care vine-mblînzit să-ți pupe unghiile, inelele
și-o brățară
Și îți aduce daruri dintr-altă țară,
Zale rupte, firimituri de coifuri și de scuturi,
O poală de odăjdii argintii și fluturi.

Pentru leacurile din măceșii sînului tău
Am înfruntat mînia lui Dumnezeu.

Vezi? Corabia din zare plutește lin,
plecată pe sfert,
Plumbuită ca într-un nămol de cositor fiert.
Merge marea, merge cerul împovărat de stele.

Numai corabia și noi ne-am oprit între ele.

CÎNTECE
CU GURA-NCHISĂ

IATĂ, SUFLETULE...

Sufletule, iată stihuri fără chip,
Fără sunet și fără de răspuns,
De pulbere și de nisip.
Primește-le, murmùră-le.
Cuviincios m-apropii iar de tine
Fiindcă mă tem și findcă te-am văzut
Sălbatec și neliniștit.
Dau adăpost subt un acoperiș cu mine
Lui Dumnezeu și marilor minuni,
Cum aș putea să nu mă-nfricoșez?

Le-am rupt să curgă fără șir,
Metanii deslînate,
Horbote, petice, borangicuri, frunze.
Aș încerca să stăm din nou la șoaptă
După ce dansurile s-au oprit
Și a tăcut orchestra.
Vreau să vorbim în graiuri desfăcute,
Și, dezlegînd cuvîntul de cuvinte,
S-alegem înțelesurile pe sărite.

Alt'dată, am grăit în stihuri încălțate,
Croite măsurat și-mpodobite.
Am ostenit să-mi fie strînsă limba în coturni
Și vreau s-o las să umble de acum desculță.

DUREREA MEA...

Durerea mea de vineri duminica-i mai dulce.
O gust mai mult cînd sună un clopot
dintr-o turlă.
De ziua săptămînii mi-e milă și mi-e silă.
Anu-i opac și vremea s-a-ngroșat,
Mă cheamă ora din trecutul isprăvit
Și nu e loc să ies din cea de-acum,
Prin funingini și scrum.
Timpul mi-este însă scump,
Căci mi se pare că-i al meu,
În vitejie și-n înfricoșare.
Ești un erou? Ești un fugar?
Omule, purtat ca o manta tîrîș,
Din șapte nasturi mai atîrnă cinci.
Doi s-au pierdut.
Unul a rămas pe munte,
Altul a căzut în rîpă.
Auzi-l... Cade în eternitate.

MAI MULT PĂMÎNT

Duc pămînt pe tălpi
Cît cuprinde pămîntul.
Mi-am făcut opinci din șesuri,
Corăbii din talaze
Și aripi din vînturi.
Mai multe ape clocotesc în mine
Decît în matca mării,
Mai multe stele au sclipit,
Văzduh mai mult a fugit,
Umbră mai multă a trecut
Prin pasurile sufletului
Decît printre piscuri.

Drumețul înghețat pe creste
A fost adus pe targă.
Încălzește-i mîinile, maică,
La icoane,
Luminează-l cu candela.
E bine în chilia ta,
E bine în sufletul tău.

Dă-i puțintică miere și-o prescură,
Ține-l o sută de ani ascuns,
S-asculte, noaptea,
Lîngă mîinile tale-mbătrînite,
Toaca blîndă de utrenii.

TOT O SARICĂ

Tot o sarică mă-ncape,
Gros şi slab, mare şi mic.
Făcîndu-se pentru mine pitic,
M-a bătut pe umeri Dumnezeu
Cu mîna lui femeiască.
Tu eşti? m-a întrebat; te cunosc.
Nu am ştiut răspunde.
Eu eram? eu nu eram?
Cum putea să mă cunoască?
Mă cunoşti, Doamne, din vie,
Din lume, din farmece, din schit?

O să-mi spuie altădată, Dumnezeu,
În ceasurile mici din amurg,
Cînd vom vorbi în patru ochi.

Dar cînd voi pleca într-acolo
Pot să iau cu mine
O carte groasă
Şi cîinele de-acasă?

SINGURE VIN

Singure vin lucrurile din trecut,
Duhul lucrurilor fără ființă, fără umbră.
Vin din buruienile vremii,
Din catifeaua putregaiului,
Din iasca lui, din pluta scorburoasă,
Însoțite de zboruri de libelule.
Tristețile de demult,
Dintr-alte vieți ale vieții.
Unele mă știu, altele m-au uitat,
Mi-e frig. . .

Cum o chema nu mi-a spus.
Am văzut-o de sus
Încă o dată.
De două ori o am văzut,
Înstrăinată.
O dată, la fîntîna Samaritencii,
O dată, pe stradă, subt umbrelă.
Nu mai e fata zveltă cu donița pe umăr,
E un lucru, amestecat
Cu lucrurile fără umbră.

TOATE STELELE

Toate stelele care-au trecut
Prin zăbranicul meu
S-au ridicat într-alte roiuri,
Intrînd într-alte nopți.
Erau în plopi, s-au prins în brazi.
Erau în chiparoase, au intrat în tei.
Au fost în fîntîni, sînt în ceruri.
Bună dimineața, luceafăr!
Geana de argint tremură ca zaua.
Ai fost pe un pieptar de fier
Și-ai răsărit în zare.
Bună dimineața, fetelor!
O să pliviți pînă la scăpătat,
Cu fotele întoarse pe brîu,
Stelele întîrziate, încolțite, în pămînt.

DE PE PODUL RÎULUI

De pe podul rîului
M-am uitat în unda lină,
Prin care s-a strecurat
Fumul vremii albastru.
Au trecut înnot pasările albe,
Cenușii și pestrițe,
Împinse de umbră de sălcii.
Au trecut și luntrile,
Au trecut și îngerii oglindiți.
Peste umărul meu se uită în ape
Mulțimea.
M-am ridicat: podul era pustiu.
M-am aplecat: mulțimea s-a întors.
Am vorbit și nu mi s-a răspuns.
Se uita și un copil în rîu,
Uimit și el de frumusețea lui.
Vezi să nu cazi!
Vezi să nu cazi!

DORMI?

Dormi, sufletul meu? te-ai culcat?
Plouă și singur mi s-a urît.
Vreau să nu te supăr.
Te-am văzut citind la lampă
Și n-am băgat de seamă
Cînd ai închis oblonul din grădină,
Tărcat cu dungi egale de lumină.

Am bătut încet în fereastră
Și iar am bătut, mai tare,
Și am intrat în încăperea ta.
Curată rînduială!
Cartea sta deschisă la pagina albă:
Toate paginile cărții erau albe.
Ce citeai tu într-o carte fără slove?

Patul era nedesfăcut.
Cearșaful nou, perina proaspătă.
Unde ai plecat?
Unde umbli noaptea singuratic?
Încălțămintea ți-este neatinsă.
Nu e gunoi la tine.
Te-mbraci cu cămașă de piatră
Și te încingi cu funie de-argint.
Tu n-ai nici sudoare,
Nici praf, nici scuipat.

Un ac îmi înglodește inima străpunsă,
Medicule fără de prihană.
Sau e un cui de la Crucificat
Sau un ghimpe din cununa lui.
Vindecă-mă, suflete.
Vin-acasă, suflete.
Adu leacuri, suflete.

MĂRȚIȘOARE

NU AM. . .

Nu am nici pietre, nici metale
Pentru suavele tale
Diafane frumuseți,
Adunate din sute de firimituri de vieți,
Din floare, din rouă, din pasăre,
Ca niște mărgele de mei, de porumb și de mazăre
Cu acul și firul.
Gîndul meu ca trandafirul
S-a întristat.
Am uitat
Să culeg și să opresc
O strachină din argintul ceresc.
Mi-l așternuse luna pe masa cu scule
Și puteam să fac giuvaere destule. . .

Trezește-te, haide, din somn și din puf,
Gîdilată-n ochi de un zuluf
În care bate soarele.

Fiindcă vreau să ți le citesc mărțișoarele. . .

SĂ VEDEM...

Să vedem, ar putea graiurile mele
Să-ți vie ca nişte inele,
Ca nişte brățări, ca nişte cercei?
Încearcă-le. Uite o dată unul, o dată cinci,
o dată trei,
Părechi şi despărechiate,
Sau o dată pe toate.

Le-am suflat cu zmalțuri de zile, de ore
şi de secunde
Şi le-am făcut rotunde:
Cristale ca piatra acră și ca sarea de lămîie,
Neputîndu-le face tămîie
Şi scîrbit de diamante limpezi și lucii.
Uite, de pildă, unul în chipul crucii,
Ar pune un semn turbure de lumină
Subt bărbia ta de fată creștină.
Altul își agață de ață
Gogoloiul de ceață.

Să vedem, din atîta sărăcie,
Să vedem, nu se știe,
Ce ți-ar veni mai bine,
Lucrurile goale, lucrurile pline,
Grele sau ușoare?
Căci toate sînt mărțișoare.

FRAGEDA

Nu îi fie de deochi,
Ce frumoasă-i fără ochi!
Tivul pleoapelor se coase-n
Ferfenițe de mătase.
De cînd s-a uitat în stele
I s-a prins bezna de ele.
Dintr-un lunecuș cu pana
I s-a-ncondeiat sprinceana.
E tot pana care scrie
Fluturii din păpădie.
A luat gura ei tipar
Parcă de la nenufar:
Ce i-a spus visul ascuns,
De-a șoptit și i-a răspuns?
Nu ș'cu cine seamănă
Că îi pare geamănă:
O să mă silesc să caut
A ghici pe nai și flaut.

Între perine și pături
Mîna-i stă pe-aci, pe-alături.

Pune-i degetare
Cîte-o sărutare.

Umblă-ncet, ia-i mîna-ncet,
Mută-i-o încet,
Să nu se deștepte. . .
Și-n cuprinsul palmii drepte,
De zîntîi de marte,
Pune-i mărțișor o carte.

CUVINTE STRICATE

Toate
Cuvintele mele sînt întortochiate
Şi s-au îmbătat.
Le vezi? Au căzut, s-au sculat.
Au vrut să alerge şi să joace,
Dar beţia le-a prăvălit încoace.
Nu mai ştiu ce spun şi îs
Bolnave de rîs.

S-au stricat cuvintele mele!
Umblă prin mocirle cu stele
De cositor
După un mărţişor,
Şi-ar voi să culeagă roade
Fîstîcite şi neroade
Din sălcii nici verzi.

Cuvintele să nu mi le mai dezmierzi,
Să nu le mai spuie agale
Buzele tale,
Să nu le mai cînte cumva
Vocea ta
Şi pe cobză deştele.

Huleşte-le!

NU E

În cutia de sidef și aloi
Au venit podoabe noi,
Lăcuste, păianjeni, brotăcei.
Nu te speria de ei.
I-am încremenit în stihuri blajine,
Ca să te gătească pe tine,
Stăpînă.
Șopîrla-i pentru glezna de la mînă,
Iar șarpele pentru grumaz,
Fetișcană de atlaz —
Și pentru șoldul dumitale, de vioară,
Domnișoară.

Te rog a mă ierta
Dacă-ți zic și tu și dumneata
Și dacă din cuviință și de frică
Mintea mi se face peltică
Și uitucă mi se face.

Chihlimbarul ăsta-i o răgace.
Matostatul e un cărăbuș
Prins acuș.

E adevărat? Nu-i adevărat!
Gîngăniile au cam întîrziat,
Şi cutia de lemn de aloi
S-a întors din drum înnapoi,
Pe spinarea furnicilor
În hamul şi hăţul panglicilor.

Bună dimineaţa, duduie!
Uite-l mărţişorul: nu e.

BURUIENI

IARBĂ TREAZĂ

Cu urechea la pămînt
Lunecînd l-ascult prin foi
Lungi, de cîrji de popușoi,
Graiul apelor din vînt.

L-aud undele-așternute
Giulgii moi, ca de hîrtie,
Șoapta cum îi întîrzie
Sufletul să i se mute.

Sculele mele cîntate
Le-aș zvîrli vîrtej în foc.
Vreau un singur pai, în loc
De unelte-ncrucișate.

Dintr-o strună de o sfoară
Voi să mă căznesc să scot
Geamătul și-aleanul tot,
Pîcla grea și ceața rară.

Treceți toate pe o coardă,
Iarbă trează, floare moartă.

NU V-AM SĂDIT

Nu v-am sădit şi nu v-am cercetat.
Aţi încolţit în drojdii de ţărînă,
Bezna din zguri v-a pus şi semănat,
Şi de ogor v-aţi prins cu o ţîţînă.

Înnăbuşind sălbatice grădina
Şi roadele alese le-aţi ucis.
Nu m-aţi lăsat să mîngîi nici blajina
Căutătură galbenă-n cais.

Împotrivite, aspre, solitare,
Aţi biruit cu blèstem şi năpastă
Şi vă crezusem strepezi şi amare,
O blestemată bălărie proastă.

Dar aţi răzbit în piatră: Pace vouă!
Şi binecuvîntare cui v-a dat.
Sînt bucuros de mulţumirea nouă
Că s-a stîrpit gustosul zarzavat.

Şi de n-am luat nici poame, nici legume,
Am scos cu degetele Cosînzenii
Din brazdă rădăcina fără nume
Şi neştiuta miere-a buruienii.

BURUIANĂ, NU ŞTIU CARE

Buruiană, nu știu care
Ți-i porecla de născare
Și nici nu vreau să ți-o știu.
Știu că ești pămîntul viu
Și că, orișicum, tu crești
Făr-a şti cum te numești.
În fieștecare sat
Fetele te-au botezat.
În fiecare urzică
A pus Domnul o mărgică
Și-a croit tulpini și floare
După soiuri de tipare
Cu osîrdnică migală,
Să nu stea țărîna goală.

De folos ori nefolos,
El vrea-ntîi lucru frumos.
Dintr-o îngustime-a ștofii
A scos crinii și cartofii.

Cu acelaș fir de ață
Țese, prinde și agață,
Și la fel, cu-aceeaș rîvnă
Că scoți floare, că dai țîfnă.

Omul însă, căpcăun,
Vrea frumos numai ce-i bun,
Împărțind, pe cîte toate
Sînt, în feluri de bucate,
Judecata i-o dă gura
Și-i dă lingura măsura.

Nu-i frumos la el ceva
Care nu se poate bea,
Și nimic bun și curat
Nu-i, ce nu e de mîncat.

Buruieni cu fir aprins,
Nu vă caut după lins,
Spicul nu-l aleg cu must
Și nici ghimpii după gust.

FRUNZĂ PALIDĂ, FLOARE GALBENĂ

Frunza cînd moare
Se face floare.
Au adunat lună și lumină
Pomii-n grădină
Și scutură soare.

Ați fost niște trupuri
Și v-ați făcut fluturi.
Nucule, suflete scuturi.

Dafini, duzi și migdali
Erau plini de papagali.
Le-au căzut àripi și pene,
Fulgii, alene
Și pe-ndeletele.
Le-au rămas în arbori scheletele.

Miroase a piatră și ceară,
Și ziua intră în seară.
Prin ceața mînjită cu humă
Se micșorează carul cu paie de brumă,
Dric vînăt, strîmb, pe jumătăți de roți,
Și cimitir întunecat, de hoți.

În mocirlă și apă
Calcă momîia ciungă și șchioapă
Și duce carul ei cu gloabe mici,
Ca un jeluitor singuratec, cu bici.
Azi n-are-nceput deslușit
Și pare o zi de sfîrșit.
Mîine va fi, nu va fi... Iată,
Umbra strînge orele aplecată...

COLIND

Doamne, vreau să-ți mulțumesc. . .
Dar în graiul omenesc
Slova vorbelor tocită,
Vorba slovei prihănită,
Înțelesul otrăvit
Le-a mușcat și-mbolnăvit.

Un strigoi
Pune-n negreală noroi.
Pravila de baștină
S-a pierdut în mlaștină.
Ochii mici ai literii
Sticlesc ca ai viperii.

Voie dă-mi să spînzur graiul
Și să-ți mulțumesc cu naiul.
Cîntecul care mă doare
Frate-i cu tăcerea mare,
Cu îngerii, cu lăstunii
Și cu șoapta rugăciunii.

Noaptea îți înșiră albe
Fire de beteală, salbe,
Fluturi și mărgăritare.
Mulțumește, lăutare,
Bunului tău împărat,
Și să-i cînți îngenunchiat.

CRUCEA VECHE

Crucea veche de la drum
Este cum s-a pomenit,
Cu Hristos cel răstignit,
Zugrăvit cu terci de fum.

Turmele și carele,
Vremea, vîntul trec și pier.
Ea stă singură la cer,
Cu Acela Carele...

Lemnul i se tot dăvîngă,
Zugrăveala se mănîncă,
Trupul se cunoaște încă,
Povîrnit pe mîna stîngă.

Toamna, grija nu știu cui
Mai bătea cîte un cui,
Și c-un deget sau cu două
Da cu albăstreală nouă.

PUI DE VÎNT

Vîntul strigă: nu-i răspunde.
Şi te cheamă: te ascunde.
Te găseşte? Dă cu frunză.
El nu ştie să se-ascunză.
Abia de-a-nvăţat să ştie
Să se toarcă şi subţie,
Să se facă lînă moale
Prin porumb şi ramuri goale,
Pletele să-şi depene
Prin zăbrele ţepene.

Vînt? A fost numai un pui,
Pasăre din ţara lui.

Aripile de dantele
Încă-s cu bruma pe ele,
Degetele, la picioare,
Au în vîrf mărgăritare,
Şi călcîile-n stihar
Ouă par, de nenufar.

Calcă lin şi cu sfială,
Ca pe foi de poleială,
Şovăind că poate strică
Gîzele de majolică.

Mirodenii cu tămîie
L-împresoară și-l mîngîie.
Urma-i e mirositoare
A sulfină și răcoare.

Cheamă-l. Puneți amîndoi
Gura-n flaut și-n cimpoi.

MOȘTENIRE

I-a luat moșului din gură
Luleaua, pe arătură,
Cu scuipatul de mohîrcă.
Și-a luat și pe moș în cîrcă.

Moșul, nedeprins cu somnul,
Adormise întru Domnul.

Și ziua namiaza mare,
Cu unchiașul în spinare,
A-nvățat să cînte-așa,
Din scuipat și din lulea.

Erai, taicule, plugar,
Dar psalt bun și lăutar.

Zicu-ți și eu o cîntare
De alean și întristare.
Urcă-n slăvi, într-o stihie.
Scripca, taică, ți-este vie.

Ghiersul meu nemaicîntat
Încîlcitu-i și uitat.

De te va trezi urcușul,
Dă-i băiatului arçușul,
Alăuta și luleaua. . .

Ceru-i palid ca laleaua.

OM DE PĂMÎNT

Clădită-ncet cu dalta și mistria,
Zidirea lui atinge-n cruci Tăria.
Pleșuve piscuri, zvelte, drepte, rupte:
Sorocul împlinit al unei lupte.
Meşteșugarul trist a biruit.

Scoboară bîrnele neodihnit
Şi, desfăcute mîinile de scule,
Şi le-mpreună: două-au fost destule —
Şi se măsoară-n ce-a făcut. Răsplata
Este că-și vede lucrul năzuinții gata.
Moșia străjuită de statui
E doară sporul frămîntării lui.

Nu se ghicise pînă-n ziua șaptea
Ce deslușește ochiul pe-ntuneric noaptea.
Putea să fie piscul mai frumos,
Dacă te uiți în sus, de jos.
De-abia la vîrf ce scoabe cu talpa
pot să-l lege
Mai trainic, ziditorul înțelege.
La trudă, zi și noapte, două vieţi,
Afli ce ştii, și ce-ai știut învețí.

Meşteşugarul, tată, e pămîntul.
I-ai auzit tu geamătul, cuvîntul?
Ţi-a spus ce vrea şi ce şi-a pus de gînd?
Că este greu, că-i prea tîrziu sau prea curînd
Să scapere ţărîna vulvori şi jar de vatră?
S-a plîns că vîntul gol îl chiuie şi-l latră?

Că duhurile rele, a ocară,
Mînjesc catapeteasma cu àripa murdară?
Că-i îmbălează varul şi-i vîră viermi în grindă?
Că neputînd să-l spurce, îl spurcă în oglindă?
S-a plîns de carne, cînd a fost strivit
În rîpa lespezilor de granit?
Cînd l-a călcat, mînat pieziş de slugi,
Călcîiul temeliei, de colţ, pe tăvălugi?

Pămîntul nu se plînge. Lui nimic
Nu-i de ajuns de mare ca să nu-i fie mic.
Crîncen la cuget şi la faptă,
El se-ncleştează-n el şi rabdă.

La miazănoapte şi la zi-amiază,
Munţii treziţi la veghe stau de pază,
Şi îmbulzita coifurilor gloată
Nu are-n strungă loc să treacă toată.
Dintre cetăţi de plumb şi de omăt
Purcede înnainte şi-ndărăt,
Se dezmorţesc din stîncile oprite
Zvonuri de lănci, murmùre de copite.

În peşteri şi firizi, nerăbdătoare,
Bat hergheliile copita de zăvoare.
La trecători, în marea sihăstrie,
Un uriaş se scoală, cu zaua argintie,

Cu fruntea-n cer, cu scut la cingătoare,
Scrutînd în șea ținutul și liniștea, călare.
Din neamul vechi al Crailor Carpați,
Născuți din piatră maică,
Sînt teferi zece gemeni, alăptați
La ugerii sălbatici de zimbroaică.

Uite-l sfiios, ursuz și mut,
Smerit ca la-nceput,
Destoinic însă și a doua oară
Să mai ridice un hotar de țară,
Neștiutor de sine și de tot,
Frînt pe genunchi ori opintit în cot.
Îl mîngîie de viață și de moarte
Rotirea-n bolți a șoimilor, departe,
În rotogoale, prinși în curcubeie.

Și, dimineața, proaspăta scînteie
O ia din pîlnii de zorea
Și-i scrie Domnului cu ea.

A VENIT

De zeci de vieți îl cheamă
Pe cel fără vîrstă, fără țărm, fără vamă,
Din singurătate.

Are să vie vîntul, poate,
Cu sulurile desfășurate.
Poate o umbră albă
Cu luna în salbă.
Poate veni pasărea înstelată
Cu àripa tăiată,
Àcvilă, drumeață
Prin țărînă și ceață.
Poate vîntul mării, pribeag pe talaz.

Nu venise pînă la amiaz'.
N-a venit nici pînă la toacă.
Strigătul în pustiu începuse să tacă.
Păianjenii, preoți și arhierei,
Puricînd odăjdiile de scîntei,
În arcul streașinii de la cerdac,
Le cîrpeau cu ață și ac.

Într-un plop cu turla subțire
Corbii-și alegeau mînăstire.

Mişunau omizile-n albii uscate
De ape adevărate.
Luna spartă
Căzuse-ntr-o scorbură moartă,
Ca un urcior de lut.

Cînd a venit? Cînd a trecut?

Nu era vînt,
Nici pasăre, nici de cer, nici de pămînt,
Nici om, nici vis.
Era ca un lucru scris,
Făptură de șoaptă şi scamă,
Se urzeşte, se destramă.
Ca o licărire de icoană.
Avea inel, cu o broboană
Ca o măceașă, privirea amară
De căprioară.
Zîmbetul întristat.

L-ai aşteptat.
Ai adormit.
A venit.
A plecat.

VÎNT STRĂIN

Vîntul nostru mic mă cruță.
Merge-ncet după căruță.
Mînă boii grei la pas
Și desjugă la popas.
Suflă-n foc și în ceaun.
E copilul nostru bun.

Vîntul cel adevărat
E străin și-nverșunat.
Ca o bucată de apă,
N-are loc în ce să-ncapă,
Nici pe piscuri, nici în groapă.
N-are de ajuns pămînt.
Cîmpul meu îi este strîmt.

Pustnic și întărîtat,
Plugul și l-a-ngenunchiat.
Rupe, scurmă și sfărîmă,
Umple cerul de țărînă.

Își mînă cu miile,
Negre, hergheliile.
Răscolește mările,
Le varsă căldările. . .

Ia-n vîrteje turmele
Și le pierde urmele,
În spinare, să răstoarne
Taurii izbiți, în coarne.
Pune zările pe fugă,
Prinde munții și-i înjugă,
Cu pădurile gălbui
Alergînd în hora lui.

Vîntului, noi, venetic,
Nu-i putem cînta nimic.

FĂCĂTURĂ

Dacă vrei să te iubească
La podoabă tinerească,
Pune la urechi scîntei,
Legănate pe cercei,
Mîinile-ntr-un roi de stele
Scăpărate de inele.
Albiturile să-ți fie
Cum îi foaia de hîrtie,
Șorțurile proaspete.
Și primește-l oaspete.
Horbotele mai ușoare
Decît pleoapele de floare,
Și călcată, fusta lungă,
Bine, netedă, pe dungă.
Iar făptura să-ți miroasă
A mireasmă uleioasă.

BÎLCI ÎN ALDEBARAN

Hai mărgele! la mărgele!
Cerul meu e plin de ele.
Giuvaere, cruci, podoabe,
Cîte trei și patru boabe,
Cu scîntei mai tari, mai slabe.

Vînd și un mărgăritar,
Cinci ocale la cîntar.
Dar păcat de greutate,
Că scade la jumătate
Și pierde cîte-o cîtime
De crîmpei din îngustime.
Vineri seara, la lucarne,
O să-l am cu două coarne.

Dar aduce și noroc,
Că se face iar la loc...

Toată noaptea țiu deschis:
Vînd pe dragoste și vis
Și numai pe datorie.
Plata la Sfînta Mărie,
Ori la un soroc, știu eu?
Cînd o vrea și Dumnezeu.

Ia numai un pumn și du-te:
Într-o palmă ții opt sute.
Dacă merge bine treaba
Dau și Carul mic degeaba.

Cînd lumina se aciuă,
În oblon se face ziuă.
Încui ușa pe la clanță
Și strîng bolta-n tărăboanță
Și o car tiptil acasă:
Zorile să nu mă vază,
Vîntul să nu mă miroasă.

Azi, mi-a mai rămas o stea.
Fetelor, care o ia?

LUNA S-A

Luna s-a suit în zare
Din pămînt, cît o căldare,
Și pe cît se tot ridică
Moara-n rîu se face mică.

La iazul de platină
Cumpăna se clatină.
Și cred că-i un meșteșug
Luna prinsă de belciug.

Cobilița-n cer se urcă,
Sprijinită-n crac de furcă,
Pe cînd moara, strînsă glugă,
Ține loc de buturugă.

CÎNTEC DE BOALĂ

Domnul, Dumnezeul mare
Mi-a umplut două pahare
Din cerescul lui rachiu
Scos din lună cu burghiu.
Și-n fiecare pahar
A lăsat și-un drob de har.

Amîndouă-s ale tale,
Zise Domnul, ia-le, bea-le.

După ce m-a-mpărtășit,
Insul mi s-a risipit.
L-am pierdut jurîmprejur,
Ca o ceață dintr-un ciur.
Și-am rămas pribeag în boare,
Ca un mìros fără floare,
Al cărèia lemn uscat
Rădăcina și-a uitat.
Ca un foc fără cărbune.
Ca un fum fără tăciune.

Sfintele sale potire
Au intrat în clocotire.
Sufletul îmi umblă beat
Pe subt veac și peste leat.

Şi de sfînta băutură
Mă ia cu frig și căldură.
Carnea n-ar fi mai bolnavă
Dac-aș fi băut otravă.

Încerc sufletul să-l mint
Că boala nu mi-e de-argint.
Beteșugul, în zadar,
Că nu-mi vine de la har.
Dar un leac întotdeauna
I-l aduce noaptea luna,
Şi cînd lună-n ceruri nu e
Geme ca străpuns de cuie.

Din ce văd, cu jurămînt,
Boala-i de la Duhul Sfînt,
Şi nu mi-e milă măcar,
De nu de mine, de har.

IESE VATRA

Iese-o vatră și se varsă,
Mare, din negura arsă:
Aur crud, fierturi de jar,
Dintr-un fund ca de altar.

Trestiile prin unghere
Par aprinse la-Nviere.
Într-o scorbură de strană
Șade-o maică-ntr-o icoană.

Sălciile se închină,
Babe mici, din rădăcină,
Și fieștecare trunchi
De răchită stă-n genunchi.

Geme-n papuri cîteodată
O cădelniță-ngropată,
Și din bălți adînci, arar,
Toacă-n gol un clopotar.

Unde cauți, rugă, șoapte
Și biserici, zi și noapte.

DACICA

Mă uit la tine, şubred vas de lut.
Trei mii de ani ai încăput.
Veci de vecii, pe care le înfrunţi,
S-au adunat în golul tău, mărunţi,
Şi fiecare vîrstă din vecie,
Lăsînd un fir de praf drept mărturie,
L-a pus tihnit în ciobul păstrător.
Clipa trăieşte, veacurile mor.

Tu, plin de taine şi ştirbit în gură,
Ai stat ascuns adînc în arătură.
Nici oasele nu i s-au pomenit
Ale aceluia ce-n zmalţ te-a-ncremenit
Şi, frămîntînd, ţi-a dat obîrşii noi.
N-a mai rămas măcar din el gunoi.
Tot un pămînt, la fel de bun,
la fel de prost:
Tu eşti aci. El parcă nici n-a fost.

Dar înmuiată-n sînge şi sudoare,
Unghia lui ţi-a pus un zbenghi de floare
Şi, ocolindu-ţi coapsa cu subţire
Chenar, i-a dat noroiului simţire.

Tu poți să fii, el poate să nu fie,
Zgîriitura-i teafără și vie.
Nu ești al singurului Dumnezeu,
Ca luna, ca o stea, ca o pustie,
Ești și al semenului meu.
Brîul tău viu, cînd mîinile-au murit,
Dă biruință gingașului pipăit.

Olarul drept pe palma lui te-a pus
Și-ai scos răspuns, la deget, în auz.
Fragedul sunet, dulce, lin,
E-ntreg și nou ca la-nceput, și plin.

Urciorule de vis și de pămînt,
El ți-a dat glas. Eu îți voi da cuvînt.

ÎNTR-UN LAC

Într-un lac alb de lumină,
A ieşit o lună plină.
Ce mai caută și luna
Tot în lacuri totdeauna?

Limpezește și își spală,
Noaptea, farfuria goală,
Porțelanu-avînd o pată
De argint necurățată.

Azi, în lacul înghețat,
Blidul nu i-a mai intrat
Și-i atîrnă-n ceața sură
Vătămat de-o știrbitură.

DOI COPII S-AU DUS

Doi copii s-au dus de mînă
Colindînd o săptămînă
După scoici, după ghioace.

Vrînd cu marea să se joace,
Ea, pierdută-n hora ei,
Nu s-a prins la rînd cu ei,
Ațîțată să-și dăstrame
Păturile de năframe.

Se dezbracă și se-mbracă,
Singură ca să se placă,
Fermecată să se scalde
În sidefuri și smaralde.

Nu știu ce le-a căşunat
Pe la ceasul înnoptat,
Că pe un drumeac stingher
S-au pierdut, intrînd în cer. . .

HORE

HORA LUI ESOP

La oraș, pentru-animale,
E-un mitoc de haimanale.

Toată lumea are loc
În asemenea mitoc.

Pasări, fiare, dobitoace,
Cu cojoc, fără cojoace.

Pițigoiul, cucul, stîrcul
Vin să vadă cum e tîrgul.

Vulpea e cu-nsărcinare,
Cioara vine de plimbare.

Oaia știe cum e cașul:
Nu știa cum e orașul.

Obicei de mînăstire:
Pe trei zile învoire.

O cumătră și-o mătușe
Stau cu mătura la ușe.

Și-s deschise ușile
Cui vine de-a bușile.

Pentru șoareci și pisici
Sînt tăiate praguri mici.

Jivina cu lunecuș
Are osebit culcuș.

Pentru dăsagi și măgari
Ușile-s, firește, mari,
Căptușite sus cu vată,
La ureche să nu-i bată.

Ieslea, și ea, s-ar putea
Să fie de catifea,
Nu știu, nu e treaba mea.
Însă știu că-n turn, la han,
Cîntă bivolul bălan.

E un ghiers puțin mai tare
Decît de privighetoare,
Însă, vezi, de-aceea-i dat
Răgetul: pentru cîntat.

HORĂ DE BĂIEŢI

Într-o ţară care-a fost
Era mare cel mai prost.
Bi-ba, ba-ba
Li-ba, la-ba.
Ţara unde-i bun tutunul
Avea proşti unul şi unul.
Bi-bo, bo-bi
Ri-bo, ro-bi.
Cine-o leacă-avea de cap
Şi-l punea după dulap.
Hu-hu, bu-hu
Bu-hu, hu-hu.
Pentru că omul cel mare
Se-alegea după picioare.
I-ha, ba-ha
Ba-ha, i-ha.
Umblau solii prin norod
C-un carîmb şi-un calapod.
Lu-la, la-lu
Vi-va, va-lu.
Şi cinstirea ţi se da
După talpă şi pingea.
Da-du, du-da
Ga-gu, gu-da.
Dar deştepţii fiind prea mulţi,
Au rămas pe drept desculţi.
I-ha, pa-pa
Pa-pa, i-ha.

Am o minte, vai de mine,
Şi mă face de ruşine.
Cio-ca, bo-ca
Bo-ca, cio-ca.
Spune tu, pe ce-i cunoşti
Dintre proşti pe cei mai proşti?
Zu-ri, zu-ra
Zu-ra, zu-ri.
După chică sau chelie?
După unghii sau simbrie?
Pa-vu, ga-vu
La-vu, la-vu.
Fincă, vezi, mai-marele
Şi-ascunde picioarele.
Tra-la, la-la
La-la, la-la.

HORĂ DE UCENICI

Poate-ai auzit de-o țară. . .
De țara lui Pierde-vară.

Și acel ce nu aude
Are-n țara ceea rude.

Ce-ai să-mi spui de Gură-cască?
Cine nu-i să nu-l cunoască?

Dacă te-aș fi întrebat
Despre Papură-mpărat?

S-a dus veste,-aș fi răspuns,
Ca de-un drac de popă tuns.

Ia seama să nu te-nșeli,
Că trecem la socoteli.

Zece, șapte, nouă, una
Deopotrivă-s totdeauna.

Ba pe cît mi se cam pare,
Nula e ceva mai mare,
Și un chil e cît un dram.
Bine. Nici nu m-așteptam.

Înmulțești? Ca și cum scazi.
Ce-a dat ieri? Ce dă și azi.
Cum e împărțirea bună?
Cînd sporește și adună.

Cum sînt puse oasele?
La om, pe de-a-ndoasele.

Citești drept? Dar scriu întors.
Pui muștar și iese orz.
Pui cartofi, ies toamna gîlci.
Piatra ce-i? Un fel de zgîrci.

Despre măduvă și carne. . .
Niște copite și coarne
Și se vede pe copită
Potcoava nejumulită.

Ce ia cofa din izvoare?
Păcură și apă tare.

Ce-ți fac vacile-n pășune?
Ce să facă? Rod cărbune.

Ce e cercul? Un pătrat.
Cum e unghiul? Crăcănat.

Un cățel? E un purcel.
Ce-i altfel? Tot ce-i la fel.

Sînt acum încredințat.
Tînăru-i om învățat,
Zice Președintele,
Potrivindu-și dintele.

Și noi, zise adunarea,
Ne-am făcut încredințarea.

Așa școală, frate-meu,
Parcă-aș învăța și eu.

HORĂ ÎN GRĂDINĂ

Între flori de chiparoasă
Doarme. Cine doarme dus,
Răsturnat cu ceafa-n sus,
Vînătă și unsuroasă?

De subt foi, unde-i culcat,
Capul singur i se vede.
Somnorosul din livede
A vorbit. Poate-a visat.

N-are fir în cap, de chel,
Și, găsi-l-ar strechile,
I-au căzut urechile.
Du-te, zgîlțîie-l nițel.

Domnule, nu ș'cine ești,
Dar te bate vîntu-n pat
Și parcă te-ai și umflat.
Pune fesul, că răcești.

Dă-i mai bine-un bobîrnac.
N-ai văzut că e dovleac?

HORĂ-N BĂTĂTURĂ

Într-o magazie goală
Am deschis și noi o școală.
Mai cu seamă fetele,
Bercile, boghetele,
Sînt silite să învețe
Înșirate sus pe bețe.
Am primit la-nvățătură
Tot ce-a fost mai bun de gură.
Găinile și cocoșii
Ne-au trimis gălăgioșii.
Bibilica s-a-nvățat,
Cred că nu m-am înșelat,
Atît să zică: « păcat ».
Și s-a dus pe drumul scurt
Zicînd că știe prea mult.
Mîța vru să fie moașe,
Dar se lasă păgubașe.
Din clasa-ntîia primară
A fost broasca dată-afară.
La purtare și Grivei
Are tot unu și trei.
Gîsca mestică sacîs
Și rața moare de rîs.
Curcanul, umflat în pene,
Scoate moțul din sprincene:
Cîntă-n poartă caterinca.

Directoare: Baba Tinca.

HORĂ DE ŞOARECI

Toarce supărat
Şi îngîndurat:
Se-mplinește, poate,
Anul jumătate,
Şi tot nu-i mai trece.
Să rămîie rece
E cu neputință.
Nu-i dă voie firea.
Şi-i o suferință
Numai amintirea.

Din tot ce-am aflat
Din vecinătate,
Are roşcovanul
Marcu cotoşmanul
Nu numai dreptate,
Dar temeiuri bune
Să se și răzbune,
Dacă nu i-ar spune
Cugetul jignit
Că ce-a fost rămîne
Bun pecetluit.

Aflu așadară
Că-ntr-un timp și-o vară,
Mîndru cum îi el
De ce-i poate ghiara,
L-a-nfruntat ocara
Unui prichindel.

Ceea ce cam pate
Mai adesea, poate,
Alde Goliat,
Rămînînd, vezi bine,
De rîs și rușine
Și nemîngîiat.

Pînă la-ntîmplarea
Cea cu supărarea,
Viața lui fusese
Dulce, pe alese.
Gustul ce-i poftea
Se și împlinea.
Căci dormind cît șapte,
Din zori pînă-n noapte,
Mînca, se-nțelege,
Cît nouăsprezece
Și crescuse-n puf
Cîtămai burduf.

Se trezea, cerea,
Căpăta, dormea.
Ba se mai slujea
Și fără-a-ntreba,
Vîrîndu-și-o goală
Unghia în oală,
Și cîte o dată
Laba-n supă, toată.

De somn și de lene
Nici clipea din gene.
Poate doar visînd
Dădea, cînd și cînd,
Nițeluș, din coadă.
Dar puțin de tot,
Nu cumva să-i cadă
Sau să-i facă nod.

Așa, fericit,
Ce i-a trebuit
Să-și iasă din fire
Și din fericire?
Într-o zi din an,
Nu știu la ce ceas,
Ghem, ca pe divan,
El cînta pe nas,
Còlea-n leuștean.

Un șoarice pui
Vine-n dreptul lui.
Începe să joace
Mingea, cu-o găoace.
Dintr-un vîrf de bob
Și-a făcut scrînciòb.
Dintr-o rădăcină,
Funii și prăjină.
S-a-nvîrtit pe fus,
A sărit în sus.
Fuge ca pe sîrmă,
Cu coada la cîrmă.
(Coada lui elastică
Este cu gimnastică.)

Pe nerăsuflate
Şi-a făcut în chipuri
Şotiile toate
Şi multe tertipuri.

E o jucărie
Cu scamatorie.
Labele-argintii,
Ochi cu gămălii,
Cu licărul iute.
Urechile ciute.
Sprinten şi vioi
Ca un piţigoi,
Bătu-l-ar să-l bată!
Cîtu-i de curată
Şi gingàşe, zgaiba!
E fudul ca naiba.

Dintr-un fund de ghindă
Şi-a făcut oglindă.
Vîrful unei pene
Şi-l dă peste gene.
Cu o izmă-creaţă
Perie-o musteaţă.
De printre zorele
Alege umbrèle
Şi mireasma bună
Din fragi şi căpşună,
Lacom de prinos
Cu iz tămîios.
Apucînd încoace,
Vine să se joace
Şi cu coada lui,
A cotoiului,

Care, cum se știe,
E un tigru, însă
De bucătărie.
(Papă unt și brînză.)

Jocul s-a încins
Ca-ntre ins și ins.
Se rostogolea
Ca pe catifea.
Șoaricele, biet,
Era luat în brațe,
Și cam strîns la piept,
Pipăit la mațe.

Simte, parcă, ghiare
Blînde în spinare
Și-abia c-a scăpat
De-a fi sărutat.
Într-o coastă intră
Blana de mînușe:
Pare că-l înghimpă,
Parcă-l înnăbușe.
Iacă, dintr-un strîns,
I-a venit și-a plîns. . .

Dar duiosul gîde
Este bun și rîde.
Greu să se ridice,
Șoaricele-și zice:
« Mila dumisale
O să mă deșale ».

Dar, vezi, la cotoi,
Bucuria-n toi
Şi fără zăbavă
Nu e de ispravă.
Şoaricele lui
Ia-l de unde nu-i. . .

Pe subt o țintaură
S-a ivit o gaură,
Pesemne, deoarece
N-a mai fost nici șoarece.

Acum, pisicește,
Marcu se gîndește,
Mușcîndu-și uscate
Buzele umflate.
De ce s-a jucat
Și nu l-a mîncat?

Altă dată. . . dacă. . .
Știe ce să facă.

Și dacă-altă dată
N-o fi niciodată?

Ține minte bine,
Marcule, și du-te.
Ia seama să nu te
Pape el pe tine.

POEME

ÎNTOARCERE

Copacul, vîntul au venit de-aseară
Şi cheamă gîndul istovit, afară:
Li-i dor de el, că nu se mai adună
De multe nopţi, să umble împreună.

Unde-i, mătuşe, nu-l văzuşi?
Staţi să mă uit. V-aduc răspuns acuşi.

Întreabă, gîndule, de tine
Vîntul pribeag şi pomul. Nu mi-e bine.
Ce să le spui? Ştiu eu ce să le spui?
Că gîndul, maică, nu mai e al lui. . .

Spune-le că m-au amăgit destul,
Că sînt de vînt, de drum şi de copaci sătul,
Că zac olog, mîrşàv şi amărît. . .

Ba nu!
Stăi, nu te du.

Dă-mi cîrjile, dar prinde-mi tulpanul alb de gît
Cu boldul lung de aur cu gămălie-albastră.
Şi dă-mi şi-o floare din ghiveciul din fereastră,
Şi spune-le că viu numaidecît.

ZIUA ALBĂ

Zi albă, zi ușoară, de zăpadă.
Fața de in se-așterne sărutată
Și, proaspătă și nouă, s-a întins
Cu fluturii din ceruri care-au nins.

În dreptul geamului de chihlimbar
E pusă masa Cinei în altar.
Înveștmîntați în àripi, ca-ntr-o haină,
Îngerii mici adus-au har în taină.

Din înnălțimi, o rază aurie
Ia parte-n bolți la sfînta liturghie,
Și lingura rotundă din potir
Lacrimi a scos și rouă de safir.

Un gust ce fuse-n vin și în prescură
I s-a topit ca un surîs, în gură,
Și-n sîni feciori a scăpărat scînteia.
— « Cuminecă-se roaba ta, Femeia. »

ZIUA CENUȘIE

Ziua cenușie, vînătă și tristă,
Își cocolosește soarele-n batistă.

Printre canavaua ceturilor, sură,
Plopii de frînghie-s prinși în țesătură.

Roiuri, porumbieii: vreo cîteva sute
De scrisori și plicuri albe, desfăcute.

Negura urzește, molcomă și mută,
Noaptea nentreruptă, nemaiîncepută.

Hornurile toate dau puțină ceață,
Cîlți cîte-o fărîmă și țigaie creață.

Soarele rămîne spînzurat: un bumb.
Zi crochiu. Estompă și condei de plumb.

TÎRLĂ

I-aud bătînd în poarta încuiată.
E-o mînăstire veche între tei.
I-au apucat furtuna și bezna și își cată
Un adăpost cu turma după ei.

Călugărul din poartă-i adormit
Cu cheia spînzurată lîngă broască.
De zeci de ori străinii au lovit
În lemnul surd, și poarta nu se cască.

Dar ce să-ncapă-n schit atîta turmă
Cu-atîți ascultători, cîini și măgari!
Plîng, fulgerate, oile din urmă
Și prinse-n drum de secetele mari.

Baciul Isus și-apostolii ciobani,
Scîrbiți de slava ce-o dau vieții vecii,
Au pogorît, ca-ntr-alte mii de ani,
Să pască oile, măgarii și berbecii.

STĂ SINGURATEC

Stă singuratec cîinele. De pază
Nu știe cui, pe la amiază:
Fîntînii rupte, spinului uscat,
Drumului, cerului, omului? A tremurat.

Gerul îi ustură urechile, laba,
Nevinovat, neîndurat și degeaba.
Carnea, vlaga, zgîrciul, pe de-a-ncetul,
I le-a mîncat și mistuit scheletul.

Barbă aspră i-a crescut, zbîrlită.
Vocea scrîșnește isprăvită.
Și-a purtat, ocărîte, oasele
Pe la toate ușile și casele.

Îl chem și nu înțelege:
Nu mai poate să se dezlege.
Dar ochii lui, într-un maidan, Părinte,
Dau mărturia lucrurilor sfinte.

UN PLOP USCAT

Un plop uscat și lîngă plop o școală.
Jurîmprejur, Tăria goală.
O veșnicie uriașe, nentrerupt
Albastră-n șes, în zări, sus, dedesubt.

Atîta cer pentru atîta sat!
Atîta Dumnezeu la un crîmpei!
Un greiere de om stă-ngenunchiat
Cu cobza-n rugăciunea ei.

Tu te închini și mai nădăjduiești,
Fărîmă de ceva ce ești,
Și glasul tău cîntat ți se îngroapă
Ca-n heleșteu un strop de apă.

Plopul uscat știa mai mult: a fost.
Fă și tu trunchi, ca plopul din ogradă.
Crește la cer, de bunăvoie prost,
Dă frunze-n el și lasă-le să cadă.

RUE DE SAINT-PIERRE

În zidul vechei uliți, un ochi de geam cu stor
De șase veacuri zace cu fiarele-i pătrate,
La singura dugheană din cetate.
Calvin trecea pe-acolo, bolnav, spre Consistor.

E o tăcere moale, de rugă de sfeștanii,
Și liniștea lînoasă se leagănă-n cîntar,
Mișcată din părete de ceas cu minutar,
Pe lanțuri, depănate ca șirul de metanii.

Bătrîna băcăniță-n tîrligi cîrpiți cu sfoară,
De zeci de ani măsoară de-a strîmbul preșu-n lung.
Opt pași din fund la ușe, și îndărăt, i-ajung,
Cu cîrja de la dreapta, proptită-n subsuoară.

Ai sta-ntre saci și chiupuri, strîns bine la căldură,
Poete fără gazdă, și-ai vrea să-i fii nepot.
Să scrii din ce-ți năzare și, răzimat în cot,
Uitîndu-ți călimara, să-nmoi penița-n gură.

Geneva, 1906

DOMNIȚĂ...

De-amar de timp, scriindu-ți și cîntînd,
Stau cu-o ureche-n zid și la pămînt.

Pridvorul tău, de sus, din turla mare,
Nu a cinstit scripcarul cu o floare.

Tocită-i pana-n slova ta,
Și corzile, nici ele, nu mai pot cînta.

Domniță cu cinci turle la cetate,
Răbdai aproape anul jumătate,

Și-n așteptare, număr ca nebunii
Luceferii rotiți din coada lunii.

Nici slut nu sînt și am destoinicie
Și la stihiri, dar și la cerbicie.

Nu te cerșesc. Te vreau. Am dreptul. Sunt
Legat de umbra ochilor tăi crunt,

Şi-s doară Făt-Frumosul din poveste.
Ajungă stihurile-aceste.

Mai zic atît: la seama bine,
Că-s neam din hoţii fetelor Sabine.

CÎND S-AR OPRI SECUNDA

Păianjenul visării parc-ar sui cu frică
Şi ar călca, pe firul nădejdilor întins,
Care-şi destramă vîrful, pe cît i se ridică
Un căpătîi în haos, de-o stea de unde-i prins.

Singurătatea-n zale mi-a străjuit cavoul
Ales pentru odihna rănitului oştean
Şi i-a cules auzul catifelat ecoul
Cu şase foi, al frunzei căzute din castan.

De mult păzeşte cripta şi treapta ce scoboară,
Dar vremea, neîntreruptă de morţi şi crăci uscate,
Prin mîinile tăcerii, de ceară, se strecoară
Ca un fuior de pulberi şi brume deslînate.

Intercalate-n ritmul unicului viu vers
Ar mai simţi cadenţa, de-a pururi ascultată
De valuri şi de zodii, egale-n pasul mers,
Cînd s-ar opri secunda şi inima să bată?

TU TACI

Tu taci, tu te-ai ascuns, tu pieri
Cu sculele și farmecele tale.
Te cheamă din biserici, din temnițí, din spitale,
Și nu răspunzi durerii nicăieri.

În care loc, cu pila ta de faur,
Ți-ascuți tu fierăstrăul de cristal?
L-am ascultat vibrînd parcă-n migdal,
Parcă-n salcîm, în frunzele de aur.

Poate că noaptea mai ales, de tac
Și plopii rari și pasărea pribeagă,
Te-aud cînd timpul se dezleagă
Și de poveri, și de tic-tac.

CE PLÎNGI?

Ce plîngi, copilul meu? Ce-ți are
Sufletul? Te doare?
Senină ca un bob de rouă,
Ar fi ca o podoabă nouă,
Dar e o lacrimă de turburare
Şi mai cu seamă locul ei mă doare.

Eu, lacrima, de tine-o am ascuns,
Căci lacrimile nici nu-ntreabă, nici nu au răspuns.
Teamă mi-a fost de lacrima ta, fată,
Şi ea s-a și ivit neașteptată.

De unde a putut să-nmugurească?
Pricina ei o simt că-i pămîntească.
Dintr-un nisip, dintr-un prundiș, dintr-un nămol.
De nu aș da de urma ei în gol.

Cînd a-nceput și lacrima de viță,
Ai plîns și tu, suava mea domniță,
Şi n-am avut să bănuiesc prilej
Că s-a rănit o ramură de vrej.

Mă doare că-i sosită vremea lor,
A gîndului și-a lacrimilor,
Fără să văd că fragedul sîn mic
Crește tiptil în cuibul lui de borangic.

Obrazul sărutat de mine,
Acum primește lacrima, mai bine.
Vioaia pleoapă, de o dată tristă,
Cată la drum și tace în batistă.

Păpușile, poveștile cum au trecut
De n-am știut și nu am priceput?

PĂSTREAZĂ

Păstrează lacrimile în urcioare
Şi-ascunde-o, copila mea, departe,
Comoara cu mărgăritare.
Plînsele lacrimi sînt mărgăritare moarte.

Nu trebuie să moară
Nici una din comoară.
E zestrea ta de teafără fecioară.

Cununa ta domnească, de scîntei,
Să stea în taina din firida ei.
Te caliceşte, strînge subt zăvoare
Neînceputele urcioare de izvoare,
Să nu străbată-n ele nici, curată, luna.
Nu cheltuì din lacrimi, tu, nici una.

Întîrzie suspinul şi, la plată,
Să nu plăteşti cu lacrimi niciodată,
Că o să ai nevoie, poate,
Cîndva, de lacrimile toate.

COPILĂ

Copilă, copilă,
Mi-e mîhnire și milă.
Grivei, plînge și el.
Lacrimile noastre sînt la fel.

I s-a urît și lui cu lacrimile mute.
Un gînd i-a spus: așteaptă. Alt gînd îi spune:
du-te.

Îi este dor, ca nouă,
De făgăduielile-amîndouă.
Îl cotropește ceața, ca pe fiecare.
Seceră, poate, și-n el semnul de-ntrebare.

Flămînde sînteți de altă pîine,
Lacrimi de om și lacrimi de cîine.

Ce e, Grivei?
Ce-i, moșule? Ce vrei?

Glasul, ca o bătaie de aramă,
Ți s-a-ncetinat și se destramă

Și latră-nnăbușit de noapte
Sfaturi și șoapte.

A stat cu mine-n bătătură o viață,
El într-o ceață, eu într-altă ceață.
Copilă,
Mi-e mîhnire și milă.
Tovarăși, prieteni, vecini,
Dar singuratici, dar streini.

Un òstrov fără luntre fiecare,
Ostroave-n bălți, în depărtare,
Zărite-n ochii tăi, în ochii ei. . .

Îmbătrînim, Grivei.

NU MAI ZĂRESC...

Nu mai zăresc și-aș sta să mai ascult,
Poteca merge încă mult?

Și cine-ar fi croit-o prin mohor
Pentru un singur călător?

Nici apele, nici vîntul n-o-ntrerup.
E pas de sfînt, e pas de lup?

Se duce, doar se duce și nu vine,
Cărare-aleasă numai pentru mine.

De cînd o umblu fără de răscruce,
Nu vreau să merg, și ea mă duce.

M-aș odihni... Secundă cu secundă
Poteca înnapoi mi se scufundă.

ÎNȚELEPCIUNE

Nu-ntîrzia pe lucruri, frate,
Și lasă-le necercetate.
Că de le-ntorci urzelile frumoase,
La pipăit mătasea se descoase.
Un fir întreg, răzleț în țesătură,
Leagă ruptură de ruptură
Și, de te uiți prin ștofă, s-a zărit
Hlamida, ca de cîlț lipit. —

Atîtea oale zmălțuite
Nu țin nici vînt, pe cît sînt de dogite,
Și stau în sus doar într-o doară,
Cu sprijinul cojelii dinafară.

O funie de clopot vrea să tragă,
Și bronzul sună-n patru zări a doagă.

Tocmai cînd cuiul trebuia să-l bată,
Iată-l, ciocanul a sărit din coadă.
Nu prinde dalta, cleștele n-apucă
Și nu se-mbină stîlpul de ulucă.
Compasul scrie cercul strîmb,
Cîntarul e scălîmb,

Şi cotul s-a scurtat de tot,
Să facă zece coţi un cot,
Şi greutăţile din tirizie
Se cumpănesc cu foaia de hîrtie.

Un icusar e-aşijderi cu lăscaia.
Tăcu o mierlă, cîntă cucuvaia.
Scaperi amnarul, nu mai dă scînteie.
Nu s-a lovit cu broasca nici o cheie.
Ce sta-ncuiat acuma stă căscat,
Cheile noastre s-au încovrigat
Şi, strepezite-n dinte, nu se-mbucă.

Cine şopteşte are dor de ducă,
Şi cine pleacă vrea să stea:
Lipseşte fitecui cîte ceva.
Chemai un înger şi veni un drac,
Diavol, şi el, de vată şi bumbac.
În ciutura cu lanţurile noi,
De-o viaţă scoţi ţărînă sau noroi.

Fîntînile adînci sînt prihănite
Şi trebuiesc sleite:
Nu căuta viteazul să scoboare
Drept în mocirlă, pînă la izvoare.
Cetatea forfoteşte de păpuşi.
Ştubeiele sînt pline cu căpuşi,
Iar mierea li-e de sînge în fagurii umflaţi
De-o seamă cu bojocii retezaţi.

Ți-aș povesti o mie, pe-ndelete,
De lucruri, dar, băiete,
N-ai fi mai bun și nici mai înțelept.
Încrucișează brațele pe piept
Și uită-te în sus,
La steaua din apus.

Și, dacă te-ncumèți,
Ia-o din cer și-mparte-o la drumeți.

O LACRIMĂ

O lacrimă-ți căzu pe mînă
La plug și în țărînă.
Te soarbe brazda-ncet și seacă.
O lacrimă e și sudoarea
Cînd istovita carne plînge
Și ți le bea, nesimțitoarea,
Și lacrimile rănilor de sînge.

Plîns de domniță, geamăt de plugar,
Lacrima cade tot așa de rar
Și tot atît de des,
Una pe plug, și alta-n in ales,
Și tot așa-n tăcere se arată,
Curată și nevinovată.

Tu, cată-n cer de la pămînt
Și stinge-ți lacrima din cînd în cînd,
Că dacă lacrima te doare,
Alta-i durerea pentru fiecare.

Poţi tu să-mi spui, şoptind, ca-ntr-o poveste,
Atîta frumuseţe unde este,
Atîta gingăşie şi iubire,
De cîtă lasă veacul amintire;
Frămînt şi cîntec şi mînie,
Şi-atîta nevinovăţie?
Unde-i Thaïsa de odinioară,
Ioana ciobăniţa, ostaşe şi fecioară,
Şi Heloiza, scumpă în zadar
Cinstitului părinte Abelar?
Unde-i murmùrul fostelor pîraie
Şi-al apelor clătite-n heleştaie,
Marie, Maică Preacurată?

Dar unde-i şi zăpada de-altădată?

MĂ UIT LA FLORI

Mă uit la flori, mă uit la stele:
Ești chinul dulce al tristeții mele.
Mă uit în mine, ca într-o chilie,
Mă uit în ceruri, în împărăție,
Mă uit în gol, mă uit în vizuini.
Te caut printre spinii din grădini,
Dau buruienile deoparte, de otravă,
Și pipăi locul urmei tale cu zăbavă.
Străbat călare șesul, cucuruzul:
Te caut cu vederea, cu auzul.
Mă plec la trandafiri și le miros
Bobocii din tulpinile de jos.

Fuseși în toate și te-ai dat în lături.
Încerc sulfina: tu trecuși alături.
Întreb plăpîndele verbine.
Ele răspund că știe patlagina mai bine.
Zisei șopîrlei: — « A trecut pe-aici? »
Ea m-a trimis la șerpi și licurici.
Și neprimind răspuns nici de la stupi,
Mă iau după vultùri și lupi.
Am colindat moșia-n lung și lat
Și-am scoborît din leat în leat
Și, ostenit în rîvnă și puteri,
N-am dat de tine nicăieri.

Oriunde-ncep a cerceta
Trecuse albă, chiar atuncea, umbra ta.
Tăria-i de beteală și salbă lîngă salbă.
Mi s-a părut odată că ai fi fost o nalbă.

Dar auzind o șoaptă, m-am întors:
Vorbise vîntul într-un lan de orz. . .
« Omul cu șoimul caută mereu
Răspîntia lui Dumnezeu.
Noi o vedem în cîmp și în livede.
El singur are ochi și nu o vede. »

Cu jurămîntul morții, cel fără iertăciune,
Toate îl știu pe Domnul: nici una nu mi-l spune.

STEPELE

În seara sură, care-ncepe,
Stau fața-n față două stepe,
Una, de ceruri, alta, de pămînt.
Potecile și drumurile nu mai sînt.

Coalele lumii sînt făcute sul,
Cu papura, cu ape, cu snopi și stuh destul,
Cu toate felurile de tipare
Ghicite-n străvedere sau cînd ni se năzare.

Satele s-au închis în arături.
Numai păduri, numai păduri, numai păduri
Și toate cu capace, ferecate,
Cu porți de neguri și lăcate.

Că Dumnezeu se tot ferește, iată,
Să nu dăm de vreo taină neîncuiată.

PSALM

Făr-a te ști decît din presimțire,
Din mărturii și nemărturisire,
M-am pomenit gîndindu-mă la tine
Și m-am simțit cu sufletul mai bine.
Poverile-mi părură mai ușoare,
Ca după binecuvîntare,
Și-nsetoșat de tine și flămînd,
M-am ridicat în groapa mea cîntînd.

Cine ești tu, acel de care gîndul
Se-apropie necunoscîndu-l?
Cui cere milă, sprijin și putere
Neștiutor nici cum, nici cui le cere?
De-ajuns a fost ca, nezărit,
Să te gîndesc și-am tresărit.

Tu nici nu-ntrebi ce voi și mi-l și dai.
Ce mi-a lipsit, întotdeauna ai,
Și-ai și uitat
De cîte ori și ce și cît mi-ai dat.
Hambarul ți-este plin împărătește.
Pe cît îl scazi, mai mult se împlinește,
Și de la sine sacul ce se scoate
Se însutește cu bucate.
Dai voie bună, voia bună crește.
Dai dragoste și dragostea sporește.

Izvor îmbelşugat a toate,
Tu nu dai nici un bun pe jumătate
Sau nu-l dai nicidecum
Aceluia ce toarce și împînzește fum.
Cînd l-am pierdut, n-apuc să ți-l arăt
Că mi l-ai pus adaos îndărăt.

Stau ca-ntre sălcii, noaptea, călătorul,
Şi nu ştiu cine-i binefăcătorul.

MĂRTURIE PE VIOARĂ ȘI ARCUȘ

Sufletul mi-e un leagăn de păpuși,
Un călușel de leagăne-nvîrtite
În valsul unei muzici pe șoptite.

Zăresc cîte-o ureche și-un obraz
Din scoicile-așternute cu atlaz
Și prinse una de-alta-n fuga lor
Cu lanțul cîte unui mărțișor.

Călătorind vîrtejul de scufițe,
Le flutură perucile, șuvițe,
Și ochii teferi, de safir rotund,
Clipesc din fugă și se-ascund.

Caii de lemn, cît niște cărăbuși,
Sînt înhămați, perechi, între păpuși.
Ar necheza-nvîrtindu-se la lună,
Dar glasul și gîtlejul nu le sună.

Un stol de fluturi de sulfină
De vîntul scrînciobului se anină
Și rîd, în vîntul ce le ia
Din geamul meu și de subt lampa mea.

Nu turbura cu nici o întrebare
Tăcuta mea înseninare.
Surîsul meu, la zodii și la stele,
Ai înțeles că vine de la ele.

MI SE PARE...

Tu ești? l-am întrebat. Că mi se pare
Să te cunosc dintr-o asemănare.
Te-am mai zărit cîndva. Poate că-n vis.
Te-oi fi găsit pe undeva și scris.

Nu mai știu. Poate-n cărți, poate-ntr-o apă
Obîrșiile tale să înceapă.
Poate din umbră, sau din fulger, sau
Nu știu de unde să te iau.

Din mùrmur, poate, din niscài
Icoane, rugi ori șuiere de nai.
Semeni leit, și te-am văzut cîndva,
Cu Cineștie sau cu Careva.

Drept, nu știu nici cu cine am vorbit
Și nici cu cine l-aș fi semuit.

Am auzit în ceață că s-a deschis o ușe
Și că s-a-nchis. Cenușe și-atunci și-acum cenușe.

CREZI BASMUL...

Crezi basmul c-a sfîrşit şi s-a pierdut,
Şi el de-abia-i la început...

Cînd seceta mai stearpă ţi se pare,
Atuncea podideşte izvorul tău mai tare,
Şi albia, uscată ca un drumeac de ţară,
A izbucnit o dată şi dă pe dinafară.
Aseară ţi-era pana din călimară seacă.
Şuvoiul azi o-nneacă.
Minunile se iscă din peşterile pline
Nainte să ajungă izvoarele la tine.

Tu înnădind poveşti după poveşti
Grije să n-ai că o să isprăveşti.
Rămîne orişicînd răzleţ un fir
Din cusătura unui trandafir.
Dacă şi cade mîna la ţesut,
O mînă nouă firul îl ia, unde-a căzut.
În iia străbunichii, se împlinise veacul,
Pe-o floare întreruptă mai sta înfipt şi acul.
Întorci un fir prin fire, de beteală,
Şi altă faţă iese din urzeală,
Izvoade noi, din două, trei vopsele,
Şi n-a putut nici veacul să le spele.

Eu le-am întors și le-am tot fost sucit,
Pînă ce s-au fărămițit.
Povestea mare mi-am făcut-o mică.
Am deșertat Tăria cu-o ulcică.
Din Calea Robilor am luat prundiș,
Suind în cer cărarea pe furiș.
Spinarea îmi rămase mînjită de făină,
Cărînd în saci pe umeri țărînă de lumină.

Și le-am întors poveștile-ndărăt. . .
Și numai ca să-ți mai arăt
Că din scîntei sleite și surcele
Poți întocmi din nou un cer cu stele.
S-a spart oglinda și-am suflat-o-n foc
Și s-au făcut oglinzile la loc.

Din ceruri cade o paiață.
Păianjenul de catifea, se-agață
De o lumină leneșe, de ață.

Și stă-n văzduh, cu luna față-n față.

SOLIE PIERDUTĂ

Doi îngeri albi porniră din veac, de prin Tării,
Să-i dea vestirea bună, de sus, Sfintei Mării.

Zburînd alături, noaptea,-n stihare, printre ele,
Au rătăcit cărarea de brumă printre stele.

Ademeniți în ceață de mugurii de floare,
Întîrziau să vadă argintul cum răsare.

Cînd îi trimise Domnul, pesemne n-au aflat
Că unul e femeie, și celălalt bărbat.

Și datina fusese, atunci întîi, călcată
Să nu purceadă-n lume doi îngeri de o dată.

Ei, fermecați pe-ncetul de zborul împreună,
Se ocoleau în jocuri, jurîmprejur, la lună.

O melodie parcă i-a prins și-i înfășoară,
Era ca de vioară și nu era vioară.

Alăturaţi de-aproape şi legănaţi în zbor,
L-a dezlegat uitarea și de solia lor.

Şi s-au cuprins ca rîpa-ncleştată-n pisc de stîncă,
Şi sărutarea gurii le-a fost în slăvi adîncă.
Şi graiul stins, și suflul mut.

Aripile, din ceruri, le-au căzut.

AU TRECUT...

Au trecut vremile, vîrstele, orele,
Fetele zvelte şi horele.
Au trecut porumbieii în zbor
Pe deasupra lor,
Cimpoaiele, viorile.
Au trecut și florile.
Smucit în zigzag şi spirale
De șolduri și de braţe goale,
Danţul plutit pe subsuori,
Ca duca şirurilor de cocori,
Ca o ghirlandă s-a-nvîrtit şi s-a-nnecat în slavă,
În pulbere şi pleavă
Gălbuie și trandafirie.

Mai auzeam în zvonuri o tipsie
Prin chiote, şi depărtatele urale,
De după munte, undeva, din vale.
Şi s-au topit şi ele şi s-au stins.

Singurătatea marelui cuprins
Neclătinată-ntinde stăpînire
Peste ținutul ei de cimitire.
Am pus urechea: cîntă a lăcustă.
Ce lungă mi-e poteca şi îngustă!
Mă pot gîndi că nimeni nu mai vine
Să tulbure tăcerile din mine.

Dar mi s-au rupt în horă și din joacă
Odăjdiile noi, de promoroacă,
Și pe hotarul înnoptat
În zdrențe albe cale, de căpătat.

Vreai, mi se pare, lună,
Să mergem împreună.

ALBA

De ce te uiți așa, cînd seara vine,
În ochii mei cu ochii tăi de salbă,
Că nu-ți mai iei privirea de la mine,
Gingàșe, grațioasă mîță albă?

Nu te-ai uitat așa fel niciodată
Și frumusețea ta nu m-a privit
Așa de-adînc, bătu-te-ar să te bată,
Nici cînd fusesem mort și răstignit.

Mă plec și te scrutez cu un fior,
Ca-ntr-o lumină de fîntînă.
Parc-ai trecut tiptil, călcînd ușor,
Torcînd încet, pe lîngă lună.

Ți-e gura rozä-nchisă ca un plic
Al nimănui, lipit și cetluit.
Deasupra cine nu a scris nimic?
Și înlăuntru, cui s-a povestit?

Tu știi ceva ce limba ta nu-l știe
Și să-l rostească nu e cu putință.
Știința mută ți-a fost dată ție,
Și mie graiul cel fără știință.

DESEN ROMANTIC, ZGÎRIAT PE O AMFORĂ VECHE

Cùpido zărește-n casă
Pe domnița smeadă, goală
Prin cămașa, ca o plasă,
Ce-ar fi prins-o vie-n poală.

Frînt din cotul ca ivorul,
Brațul ține căpătîiul.
El și-a-ncovoiat piciorul
Și i-a sărutat călcîiul.

Ce-i aici? Un sîn. Aici?...
Cùpido a semuit
Subsuoara de arnici
Cu un fluture lipit.

Uite buza, uite gura,
Ochii sprinteni, ca de lup.
Casa, patul și făptura
Îi miros a miez de stup.

Înainte de-a-și fi prins
Firele de streașini luna,
Subțiată într-adins
Din săgeți el scoase una.

Deşi-i şi băiatul gol,
Nu-i ruşine, nici păcat,
Că-i trimis numai ca sol
De fecior de împărat.

PĂIANJENUL

Jucînd în zarea mea, paiaţa
Mi-a dat azi bunădimineaţa,
La geamul din grădină.
O roată de mătase şi lumină
L-a-mpresurat cu nimb de heruvim.
A fost vecini de zări să fim.
Împărăţia lui de două şchioape
Bate-n fiori de aur şi de ape,
În dreptu-mpărăţiei mele,
Urzită de-a crucişul din firele cu stele.
Aceeaş lună nouă
Ne sparge borangicul din plasele-amîndouă,
Şi-acelaş vînt le sfîşie-mpreună,
Pe nopţile de viscol fără lună.
Mereu şi nentrerupt, ca-ntîia oară,
Compasul chibzuieşte şi măsoară,
Reîncepînd de la obîrşii chinul
De-a împlini ce sfărămă destinul.

Pentru o gîză, cîtă cheltuială
De aţă scumpă şi beteală!

ÎMI PARE RĂU

Îmi pare rău că Dumnezeu, pe toți,
Ne ia drept niște spărgători şi hoți
Și niște haimanale,
Crezînd că tot umblăm după parale
Şi după giuvaerele Măriei Sale.

Le leagă noduri, le chitește într-ascuns.
Ca să ne mință, cu lumină el le-a uns
Şi le arată doar pe dinafară.
Că înlăuntrul lor e noapte chioară,
În care ţine totul să îngroape.
Îl supără să le vedem mai de aproape.

Că nici n-ajunge mîna la zăvoare
Și se zgîrcește și te doare.
Pe toate celea scrisă-i, fără carte,
Pedeapsa lui — « Primejdie de moarte ».
Pe om, pe bobul mic și pe gîndac,
Pîn' la sămînța cît un vîrf de ac.
Nu mai vorbesc de cele mari de tot;
Pînă la ele să ajung nu pot.

De cum atingi ceva, ori moare aia,
Ori tu, că peste tot văpaia
Lui umblă ca un fulger orb, și trece,
Și arde, și ucide, nevăzută, molcomă și rece—

Nu zic, și eu sînt tot o haimana,
Dar drag îmi ești, Sfinția Ta,
Și pot să mă-ncumèt să jur
Că umblu, nu să fur,
Dar ispitit, să văd, și cuvios,
Cum drămuiești tu bezna de frumos,
De-ai pus-o pretutindeni cîte-un pic,
Nu zic că-i rău, nici bine vreau să zic,
Nici nu mă bag în meșteșugul tău.

Dar, vezi, că de părerea ta îmi pare rău.

CÎINELE SUFLETULUI

Sufletul meu e cîine credincios.
L-am dezlegat adeseori din lanţ.
Adeseori din cuşca lui l-am scos
Şi l-am tîrît pînă la şanţ,
Pînă la şanţul întăririi mele,
Ca să-l înnec în zmîrcul dintre stele.

Deprins cu lanţul şi lungimea lui,
Se-ntoarce repede la cuşcă
Şi mîrîie la biciul dintr-un cui
Care scoboară pe-nserat şi-l muşcă
Şi i se plimbă ca un foc pe piele.
Rănile lui sînt şi-ale mele.

Cîine mişel, tu mîrîi numai biciul
Şi urmele şi pragul mi le lingi!
Căci te tîrăşti ca să-ţi păstrezi şoriciul
Şi dînd din coadă voia mi-o învingi.
Pe toată viaţa înnădit cu tine,
Nedespărţit de coadă şi de bot,
Sînt supărat că, strînşi atît de bine,
Să te alung din bătătura mea nu pot.

Însă mă jur, cînd voi cădea de moarte,
Hoitul meu gol nu-ţi va spori ospăţul,
Căci de aproape, ca şi de departe,
Te voi croi şi din mormînt cu băţul.

CETATE MEDIEVALĂ

Luna ninge chiparişii
Cu funingini de argint.
Unda pare amurgind.
Turnurile par trimişii
Unui rege, ca s-asculte.
El le-a pus pe cap comori,
Chivăre cu pietre multe,
Şi le-a dat şi trei surori.

Pasările trec în zbor.
Pasările sînt de aur.
Pentru cine ciocul lor
Duce-ncolo foi de laur?
Au rubine-n ochi şi-n ghiare.
Din fîntîna cu căldare
Cercuită cu ghirlande,
Scoate-o fată diamante.

De-aş avea un cal şi-o spadă
Şi-o domniţă de furat!
Du-te, lună, din ogradă.
Lumea s-a schimbat,
Şi flăcăului din salbă
I-a ieşit mustaţa albă.

Du-te, lună, ia-ți veștmîntul
Și năframele senine,
Dacă numai pentru mine
Farmeci noaptea și pămîntul.

CLOPOTELE

Sunați de seară ca-ntr-o dimineață.
Parcă sunați dintr-altă viață,
Dintr-un văzduh, care părea pierdut.
V-ascult și v-am recunoscut.

Nu știu ce chin mă ia și mă frămîntă
Cînd iar ascult cum vocile vă cîntă.
Nu vreți să stați pe loc puțin,
Să mă gîndesc ce e, alean, ori chin?

Muncesc în mine àripi să-ncolțească,
Dintr-o pruncie îngerească,
Și neputînd ieșì, la cer, să bată,
Mă doare carnea-n umeri, sîngerată.

Vecernia uitată, de la toacă,
Aș vrea să sune și aș vrea să tacă
Și nu știu, să mă-nchin, ori să m-ascund?

Dintr-alte ceruri altele răspund.

PISANIE

Între drumuri și castani
Stau de două mii de ani,
Pune mîna, ușa scrisă
Mi-e de-a pururea deschisă —
Intră, cum te-am mai primit,
Ori trufaș, ori biruit.
Nu-i trufie-n jilț și straie
Legea mea să n-o-ncovoaie
Și n-a fost pe lume trunchi
Să nu-mi cadă în genunchi.

TU

Nemaiputînd să-și rabde nici tăcerea,
Nici depărtarea, nici puterea,
Și în nestare a trăi uitată,
Mîhnita lume te alese tată.

Așa-nrudită-n pribegie ție,
Cerea culcuș un colț de-mpărăție.
Avu nădejdea să te facă om,
Un mormoloc, un gnom.

Te-a luat părtaș, nici pînă-acum nu știi,
La suferință, la tovărășii,
Și a jurat pe numele tău sfînt,
Și strîmb și drept, cum jură pre pămînt.

El a știut cum ești, ce ești și unde
Făptura ta suavă se ascunde,
Din cîte spițe și în cîte, cel ce taci,
Te faci și te desfaci.
Și gîndurile toate ți le știe,
Și voia ta o scrie
Pe piatră, pe icoane, pe hîrtie,
Chezășuind la tine în cetate,
Ca-n cimitire, locuri cumpărate,
Cel mai smerit, mai blînd și mai semeț.

Nu-i trebuia nici jilţ şi nici judeţ,
Nici slavă, nici cîntare, surd şi mut.
Pe om nici nu l-ai cunoscut.

Eşti o tulpină fără rădăcină
Şi semeni a mireasmă şi lumină.

RUGĂCIUNE

De ce stîrniși țărîna și viu m-ai zămislit,
Dacă-nceputului i-ai dat sfîrșit
De mai nainte de-a fi și-nceput?

De cînd te-ai murdărit pe degete cu lut,
Vremelnic și plăpînd tu m-ai făcut.
Poți cere o durată aceluia-njghebat
Din tină trup și suflet cu scuipat?

Torcînd mătasea tu o faci de scamă,
Și frumusețea i se și destramă.
Ai scos din buturugă o vioară
Și-i pui și coarda-n care vrei să moară,
Pleznind în miezul nopții albe, de smarald,
Pe strigătul și zborul în sus cel mai înnalt
Un zbor i-ai dat și șoimului la stele,
Împiedicat în peticele mele.

Tu ai rămas de-a pururi, și viața noastră piere.
Te mulțumești cu-atîta mîngîiere
Că singur, între neguri, ești veșnic; sorocit
Prin mărturia celor ce-au murit.

PISANIE

Dă-mi durere și prigoană,
Dă-mi otravă cît îți place.
Ține: milă și pomană,
Ține har și ține pace.

COŞARUL ALB

Luna plină, draga mea,
Merg cu scara după ea.
Nu vrea luna să m-aştepte
Şi-mi alunecă prin trepte.
Cînd o reazăm unde-a fost,
S-a mutat şi, ca un prost,
Mut şi eu alături scara.
Am pierdut mai toată vara
Umblînd noaptea-aşa în dodii,
Cu o scară printre zodii,
Şi mi-am cheltuit o viaţă
După zările din ceaţă.
Am cutreierat un an
Şesul lat din Bărăgan.
Munţii-un an i-am colindat.
Zece ani am căutat
În izvoare,-n curcubeu,
În rogoz, în heleşteu.
Scara, prin păduri şi sate,
S-a tocit pe jumătate,
Şi de-abia de-ajung cu ea
În clopotniţa cu-o stea,
Unde sună gărgăunii.

De funinginile lunii
Nu mai poate să se spele
Cel ce s-a mînjit cu ele.

Luna însă m-aștepta.
Uite-o la fereastra mea.

REMINISCENȚE

Vin, iată-le, tot de la sine,
Frînturile toate spre mine,
Fărîme știrbite și-ntregi
De lucruri pe care de-abia le-nțelegi.
Așa sînt cum le-am uitat
De cînd s-au culcat:
Un fost cimitir de păpuși.
Încep să se miște de-acuși,
Să capete trup
Din umbră și zvon ca de stup,
Și, rupte, pe-ncetul se reîntregesc.
Copite cu nimb îngeresc,
Spărturi de icoane, păstrînd a mustrare,
O schiță de bine și rău cuvîntare,
O lacrimă prinsă-n pictură,
O mînă rănită, o căutătură,
Și clopote, parcă, departe,
Și cîte o foaie de carte.
O țandără-nvie o amforă spartă.
Dă sunet și iedera moartă
Și vocile stinse luînd graiuri, pe rînd,
Și murmură parcă și parcă și rîd.
Mă văd cînd la Cină părtaș,
Sau cînd, în prigoană, sutaș.
Încerc iar cămașa de-atunci,
Îngustă, cu-o rană de-atunci,
Și nemaiștiută
La inima vremii, tăcută.

Şi dacă duc palma la gaura ruptă,
Nu știu din ce luptă,
Mi-alunecă, moale, pe sînge.
Acolo se strînge
Tot ce de la sine se-adună,
Frînturi de Scriptură și hașchii de lună.
Nu pot să mă mint.
Mă arde înghețul: un sloi de argint,
Şi deștele-n ceață
Se fac peste unghii cărbune de ghiață.

SERENADA

Dulăii-l așteaptă cu ochii în pom.
În pruni e un om
Sau o arătare, călare pe-o cracă.
Şi pomul se scoală, se-apleacă.

De-i Pan cu copite de țap,
În roiuri de muște,
Dator sînt pe meșter să-l scap,
Dulăii-ndîrjiți să nu-l muște.

E blîndul din sat. . .
Lăsați-l să fure, că-i nevinovat.
Blajin și netot,
Înghite cu sîmburi cu tot.

Prin ghimpii de fier și zăplaz
El trece-n extaz,
Senin, dus și sfînt.
El nu este de pre pămînt.

Cînd intră-n grădină și bîjbîie luna,
Scoboară și pleacă și fluieră-ntr-una
Și rîde că-l gîdilă prunele,
Ajunse la cioarec subt pîntece unele.

Grivei a simțit
Că e fericit
Şi nu îl mai latră.
Se uită la el ca o piatră.

Cu cîinii-mpreună
Văd școala spoită cu lună,
Clopotnița-n plopi,
Sobor cu trei popi,
Şi-n deal primăria.

El fluieră-n dinți liturghia.

APOCALIPS

De hramul Sfîntului Anton,
Maimuțele, adunate în amvon
Și-n strană, se smeresc și se sărută,
Silind o psalmodie prefăcută.

În Sîngele și Trupul din potir
Au pus rachiu, săpun și tibișir,
Și-n candela-nnecată bale.
Cădelnița-nvîrtită împrejur, agale,
Dă jărăgai, acreală și duhoare
De cîrpă arsă și sudoare
Și papură-ntețită cu chibritul.
Mai-marele, un stareț, un țînc, mitropolitul
Fumează din țigare și dă pe nas tutun,
Făcînd un semn că isonul e bun.

Par să se-nchine, să se spovedească
În grai sucit și-n limbă păsărească.
Un hohot cîntă, altul plînge-n tindă,
Și lumînările nu vor să se aprindă.
Pentru iertat în rîs păcatele,
Molitvele-s citite de-a-ndaratele.
Penticostarul are viermi în foi.
Mîntuitorul zilelor de-apoi
E răstignit într-o icoană mare,
Cu ploșnițe de sînge la mîini și la picioare.

Clopotul știrb, din visul de-altădată,
Sună a ciob și-a putină uscată,
Şi-n apa de mocirlă, stătută și cleioasă,
Strigoiul face cruce și-aghiazmă mincinoasă.

Se umflă luna-n blid, fugară,
Şi dă din cer ca laptele, pe dinafară.
La subsuoară, vîntul duce-n şal
De frunze galbene-n furtună,
Pe sălile pădurii, de spital,
Coşciugul ctitoriei din schit, furat la lună:
Frumoasa, negricioasa, uscăţiva
Domniță cu paftale de aur Paraschiva.

PISANIE

Sînt un schit de blăni și doage
Pentru cine să se roage.
Vine cine vrea să treacă
Pe sub turla mea săracă.

Cîte un vrăjmaș de frunte
Nalță ghioaga să mă-nfrunte.
L-ai văzut? Avea la el
Săbii grele de măcel.

Călărind vîrtej, s-a dus
Nu departe într-apus
Şi s-a-ntors din zarea largă
Slut și-ntins și mort, pe targă.

PIZMA

Căci n-ai găsit prinoase s-aduci nici unui zeu
Vino și-mi bate zilnic îngenunchiat la ușe.
De ce te-ascunzi? Îți place s-adormi pe șoldul
meu,
Hrănit cu raze moarte, otravă și cenușe.
Tu știi găsi la mine odihnă și uitare,
Cum nu ți-au dat trufia și brațul tău învins.
Ești slăbănog. Eu ție sortită-s într-adins,
Ca și tu cîteodată să crezi a fi în stare.
Ți-am înțeles durerea, de mult, și, făr' să știi,
Te-am urmărit și, fără să vezi, ți-am săturat
Arșița de pe buze cu sfîrcul meu uscat,
Cu laptele meu muced, de zer și de leșii.
În sînul meu sămînța zvîcnită nu-ncolțește,
Căci simțitoare ca o fîntînă și o harpă,
Nepipăite încă de ciutură și dește,
Sînt nesfîrșit de dulce și nesfîrșit de stearpă.
Știui ce te apasă, gheboșule-n toiag,
Și-ți fermecai cu șoapte izvoarele deșarte
Și-ți mîzgălii cu taine potecile, departe,
Pe care zarea cade zbîrcită ca un steag.
În zori, cînd ochii vineți vor da de soare iar,
Și noaptea, cînd perdeaua, ca plasa, va fi plină
De stele, lîngă coapsa ce-o vei simți vecină,
Lipește-te cu spaimă că sînt și că răsar.
Și pierde-te în mine ca un vîslaș în mare,
Și carnea mi-o brăzdează cu-adîncul tău înnec,
Ca să ajungi mai iute la veșnica uitare
A suferinței tale și-a rodului ei sec.

SARCINĂ SACRĂ

Sînt greu cum era grea Fecioara,
Din Duhul Sfînt, şi-s chinuit şi trist.
Mă doare gîndul, doare subsuoara.
Se zvîrcoleşte parcă-n mine Crist.
Şi mă înţeapă parcă raza lui,
Şi rana lui de lance m-a durut.
Mă doare fiecare cui,
Mă doare locul unde-a fost bătut.
Mă dor mormîntul, spinii, crucea — şi mi-e sete
Şi mie, ca şi lui, de apă.
Unse mi-s buzele şi arse de burete
Şi de otrava care mă adapă.
Am şi murit întocmai, taică,
Şi toată suferinţa ta m-a strîns,
De-a pururea Fecioară, maică.
Şi plîng, şi nu ştiu cînd şi tu ai plîns.
Dar, vezi, tu prunc pe-acela l-ai putut cunoaşte.
Isusul meu nu-i cel adevărat,
Şi eu nu-l pot nici duce, nici cunoaşte.

AI VĂZUT?

Ai văzut cum Dumnezeu ne păcălește,
De ne trec lucrurile printre deşte?
Ce șiret! Ce calic! Ce tertipar!
Pune un lucru tot într-alt tipar.

Face pachete, sticle-nfundate,
Cocoloșește, dă la strung și bate,
Răsucește, face mingi de ceață,
Închide fără lipituri, coase fără ață.

Pe cele-n colțuri le pune rotunde,
Rotundele-n drepte le-ascunde.
Ia lumina din cui
Și-o mută tocmai într-un gutui.

Cînd încoace, cînd încolo, ia
De ici, de colo, cîte ceva
Și măsluie sufletul și trupul,
De nu știi care-i albina și care e stupul.

De ce fac păianjenii dantele,
Lacul oglinzi, giuvaere şi betèle?
De ce face zarea depărtată privelìște?
Cînd omul stă, el pune să se miște
În el și împrejur: totul, ape, stele,
Codrii, luna, norii, toate cele,
Învîrtite ca niște inele.

NEGUȚĂTORUL UMILIT

Abur de aur, spumă de lumină,
Culese dimineața din grădină
Cu plasa și năvodul de mătase,
Tiptil, prin buruieni și printre case,
Lătrat de cîini și ocărît în zori,
De cucuvăile bătrîne, cu urdori.

Aș fi furat, dormind, și ceața-n sac
Și-o atîrnam acasă de cerdac.
Pe cobiliță funii lungi de stele
Nu ar fi fost pe umerii mei grele,
Vată de-argint, beteală ca de ghiață,
N-ar sta urît, cu usturoiu-n piață.

S-ar fi ținut de mine fetele
Cu brîul desfăcut pe de-ndeletele,
Și le-aș fi dat, ziua, nămiaza mare,
Și noaptea, într-ascuns, pe-o sărutare.

Ce-ai, precupeț, în coșuri? Mai nimic:
Tămîie arsă, fum de borangic.

CUPRINSUL

Pămîntul, țarina, bucatele,
Puse-n spinarea mea cu toatele,
Oameni și turme și vite,
Brazdele zguduite,
Potecile, miriștea,
Durerile, neliniștea,
Ploaia, negura, vîntul,
Hohotul, spaima, frămîntul.

Cum a intrat în mine țara noastră?
Cum a-ncăput o țară-ntr-o lopată?
Pădurile într-un ghiveci de lut?
O mare-ntreagă-ntr-un pahar băut?

Atuncea, dimpreună cu ele-n stropul meu
De smîrc, a încăput și Dumnezeu.

DE CÎND MĂ ȘTII

De cînd mă știi, am luat asupra mea
Povara-ntotdeauna, Doamne, cea mai grea,
Și tot urcînd în coastă, vream s-arăt
Că nu mă dau poverile-ndărăt.

O suferință între alte două
N-am socotit-o suferință nouă.
Haide și tu, așează-te-n spinare.
Mă simt voinic. Pe cine ce-l mai doare?
Cine-i strein și singur, cine?
Să urce-n cîrcă, pe samar, la mine.

Hai, ticăloșii, blînzii, toți de-a valma,
Cîți ați întins obrazul, cîți l-ați bătut cu palma,
Însărcinare, poate, am de la Satan
Să vă ridic la cer prin uragan.
Sînt robul vostru, hotărît de sus,
Să fiu caricatura lui Isus.

De cîți în seamă mi v-a dat
Vreau să răspund pe față și curat.
Nu-l uit pe cel ce carne dă și nici
Pe cel ce dă cătușe, pravilă și bici.
Sînteți ai mei, și răi și buni. Veniți.
Dator sînt să vă fac și fericiți.

Dar ostenit în drumul meu îngust,
Că sînt ales la milă cu dezgust,
Scîrbit de om, jignit de omenire,
Să-mi duc poverile la mîntuire,
Aș căuta zadarnic a-nțelege
De ce mi-ai pus porunci de-atare lege.

Eu, Doamne, le-am primit și mă supun,
Stăpîne drag, gingàș ca un lăstun.
Vreau să te-ntreb: cînd m-ai ales, ai fost nebun?

BABA MOARTEA

Baba Moartea, zgîrci și piele,
Se strecoară prin zăbrele.
Pe un pat, într-o odaie,
Arde-o fată, de văpaie.

A-nsemnat ceva pe poartă
Mîna ei de piele moartă?
Calcă mut, ca pe tîrligi.
Nu se-ntoarce cînd o strigi.

Ce cați în cătun, putoare,
Cu o fustă în spinare?
Te-am mai prins la cîte-un gard,
Unde ochii zac și ard.

Uite-o, bîjbîie-n ogradă.
Morților, veniți, grămadă.
Veniți, maici, flăcăi, fîrtați.
Smulgeți crucile și dați.

Dac-am pus mîna pe ea,
Poate nu ne-o mai scăpa.
Furcile și coasele
Să-i sfărîme oasele.

MAHALAUA CU COCOŞI

Mahalaua cu cocoși
Are mulți copii frumoşi,
Fete smeade și deștepte,
Care nu pot să aștepte

Să se-ngrămădească anii.
De cum încolțesc castanii,
Primăvara are treabă.
Toamnei și ei i-i de grabă,
Cînd le cade frunza-n gol.

Timpul cît era domol,
Leneș se-ntindea la soare
Cu copiii pe cărare.
Acum, vîntul strînge iute
Boarfele din crăci, pierdute,
Între seri și dimineți
Și din zece nouă vieți.

Au de furcă trei spitale,
Patru cimitire-n vale,
Puşcăria, balamucul.
Zbiară cioara, cîntă cucul,
Fiecare la soroc.
Pentru toţi e timp și loc.

Ce dă carnea ia pămîntul:
Așa rînduiește Sfîntul —
Toată lumea,'n fel și cum,
Se strămută peste drum,
Trecînd lin pe la uluci
În hotarul alb, cu cruci.

A MURIT AURICA

A murit și Aurica.
Mă apucă, mamă, frica
De copiii cîți ne mor —
Tînguiește maica lor. —

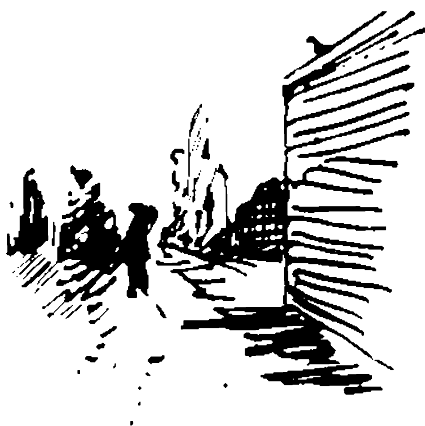
Parcă este un făcut.
Doamne, ce ți-o fi făcut,
Că-i bați șubreda ei coapsă
Cu atîta grea pedeapsă?

Preotul are tain
Pentru fitece creștin.
Zice: —« Nu te întrista,
Dumnezeu ți-i dă și ia —

Asta-i valea plîngerii,
El și-alege îngerii » —
Îngeri mari, frumoși, bălani,
Tot de șaisprezece ani.

Maică dragă, nu mai plînge.
Cum îi vezi că scuipă sînge,
E un semn de înțeles,
Dumnezeu că i-a ales.

Și atuncea grije ai
Doar de dric și de alai.
Că de viață viitoare
Are Sfînta Născătoare.

SECETA MARE

Iată-l, blestemul s-a-mplinit,
Înzecit, însutit, înmiit,
Din colb, din glod, din bătătură,
Din vii, din morți, din dragoste, din ură,
Din staul, din colibă, din turme, din livezi,
Din Bărăgan, din țara cît o vezi,
Din scrîșnete, din suferință. Se năzare
Din lanțuri, din cătușe și răbdare.

V-am blestemat din neam în neam,
Cînd ne rugam și cînd plîngeam.
V-au blestemat și omul și norocul
Să vă ajungă focul,
Și, iată-l, v-a ajuns,
Umflîndu-se ca-n mare talazul într-ascuns.

V-au blestemat copiii, frați de frați,
Și plozii nenăscuți și lepădați,
Și orbii, sluții, capiii, gîngàvii,
Toți teferii și toți bolnavii.
Din jalca celor ce-au gemut și gem
S-a ridicat și cade pe voi acest blestem.
Cine apasă omul pe Dumnezeu apasă,
Căci amîndoi sînt unul și au aceeaș casă.

Simți-și cum a trecut din gură-n gură
Blestemul în porumb și-n arătură?
Și peștera și strunga-l înfiripă,
Și barza șchiopătată, oloagă pe-o aripă.
În iazuri, în pășune, în izvoare,
E blèstemul plăpîndei căprioare.

V-au blestemat și v-au pîrît
Făptura zburătoare și șarpele tîrît.
V-au blestemat și mugetul cirezii
Și noaptea huhurezii
Și bufnița de lună
În stoluri împreună.
Iertare? Cine iartă?
Zăvorul mut din poartă?
E blestemată brazda trufiei nesătule
Să nu-și mai verse-n care porumbul și-n pătule,
Și-n foile chircite să iasă, de amiază,
În loc de ciucălaie, știuleți de căcărează,
Că-n boabele culese, strivită-n fiecare,
Zăcea c-un strop de sînge broboana de sudoare.
Blestemele-mpletite laolaltă
V-ajung de-aci cu biciul și-n lumea ceealaltă.

Cu lanțuri grămădite voi v-ați și scris osînda.
Vă pedepsesc povara, dijma și dobînda,
Oborul, claca, judecata și măsura.
Blestèm: putreziciunea și mălura;
Pe fata maicii, prinsă la urzici,
Veneai cu doi argați să o ridici,
I-ai dus de coarne vaca în poiană,
Cu un primar și o cătană,
Și ți-ai făcut cireadă de pomană.
Ne-ai luat-o, claca, de trei ori
Și ne-ai mai scos la urmă și datori.

Ne-ai luat din zece cîte șase oi.
De-a vălmășia seacă măduva din noi.
Ouăle luate-n dreptul de corvoadă
Le petreceai printr-un inel cu coadă.
Mi-ai pus copila-n beci o săptămînă
Că ți-a vărsat o cană de smîntînă.
Nu ne lăsai din porci nici unul,
Cînd se apropia Crăciunul.
Donița mea, cît putina, te-nșeală,
Iar banița la tine-i cît o oală.
Două grămezi făceai din grîu, ca pentru noi,
Una de om și alta de ciocoi,
La treieratul de sămînță nouă,
Și le duceai la tine pe-amîndouă.
La moara voastră, sacul dus în spate
Scădea făina mea la jumătate.
Peste bordeiele din drumul de la Jii,
Din loc în loc, se-nnalță dintre vii
Conacele de piatră cu pridvoare.
Cui cer aceste ziduri răzbunare?
Ieșind coconii rumeni de la masă,
Noi mestecam o gură de păsat cleioasă.
Schilozii fără țară și trup, cîți au scăpat,
Mănîncă mămăligă cu scuipat,
Cîte un leș pe cîte-o cîrjă ruptă.
Întorși acasă frînți din luptă,
Cu pielea zdrențe, cine poate
Să le mai facă parte și dreptate?
Al de ia birul, căciula și cojocul
Și din ogradă dobitocul?
Un cărturar, de-o slovă cu birlicul?
Judecătorul? Popa? Venetìcul?

Cîți ați jignit dreptatea și-nfrîngeți bucuria
Și rușinați în oameni omenia,
Beți de rachiu, de-a bușile-n borhòt,
Nu v-au trezit blestemele de tot.

V-a mai rămas în butie ceva.
Lungiți-vă pe coate, nainte de-a cădea,
Trași de miros, ca musca, și de gust,
Și-i lingeți doaga umedă de must.
Pe stîrvul vostru mila de lumină
Așterne un linţoliu murdar, o rogojină.
Suflete proaste și înguste,
Aveați un înger să vă mustre
Și-o șoaptă-n cuget, care să vă cheme.
Botezătorul v-a certat la vreme
Și drept răspuns c-ați înțeles
Taina stropirii prin botez,
L-ați retezat, odată, la beție,
Cinstitul cap, cu gura deschisă, pe tipsie,
Și-ncredințați de-acum că tace,
L-ați dat dănțuitoarelor să-l joace.
Dar glasul lui de blèstem ridicat în slavă
Striga și-n hora voastră, de pe tavă.
Și sfîntul sînge s-a făcut strigoi,
Rătăcitor de-atuncea printre noi.
Nu-i auziți voi blèstemele grele,
Ca pasul care calcă pe vreascuri și surcele?
Sîngele lui, de-atunci l-ați tot vărsat,
Sporind cu sîngele nevinovat.
E-n mîneca pătată a văduvei. Rămîne
În miezul tău de pîine, în blidul tău, stăpîne,
Strivit peceți pe carte: zăloage și dovezi.
Îl știi pribeag de noapte și-l visezi.
Se-adună-n aurul ce îl aduni.
Trezit în jar, mocnește în tăciuni.
Crescînd blestemul, s-a făcut furtună.
Ascultă-l. Înnăbușe-l cu flaute. Răsună!
Mai joacă Salomeea și-acum, pe-aci pe-aproape.
Te uită: are găuri, n-are pleoape,
Nici buze, nici tipare de șold șerpuitor.
A ridicat odată cu discul un picior,

Și dănțuind către boieri, încoace,
Pe un covor cu ciucuri, se desface,
Se prăbușește, se descoase.
Fusese-o aninare a danțului, de oase.

Blestemul nu se pierde, crește.
Se face funie și clește,
Se face foame și lingoare,
Junghi inimii și ac la-nghițitoare,
Îngrijorare turbure și frică.
Mîndria ți-era mare, caricatura mică.
Erai în cap, la tobă. Acuma, din grămadă,
Ai vrea să suni porunca, de la coadă.

Încă de an s-au desfrînat
Secara, spicul secerat.
Holde-n pripas, de cimitir,
Spini, buruieni și pir,
Păscute de păianjeni și-nvelite,
Zăbranice mototolite,
Văluri de cîlți și scamă.
Moșia viermuită se destramă
Și împietrita țarină bolnavă
De bălărie neagră și otravă.

Doamne! stihiile-s pe ducă.
Blestemul: patru vînturi ne usucă.
Tobe sparte, goarne dogite
Bat ceasul agoniei. Sate, vite,
Cîmp, albii seci, ogoare
Sînt scoase la mezatul urgiei călătoare.
Se vinde viața, se tocmește anul.
Vînzarea-i cu bucata și toptanul.
Nici o pîine, nici o lăscaie!
Cumpărătorii sluți se bat pe o copaie,

Măcar o candelă, o papură, o cruce,
O lumînare să apuce.
Toţi muşteriii iau degeaba,
Care cu colţii, care cu laba,
Şi lighioanele însetoşate
Vor să bea om. Fîntînile-s surpate.
Vor sîngele-nnapoi,
Sînge cald, nu sînge de strigoi.
Cer sînge viu, aţi auzit?
Sîngele vostru proaspăt şi corcit.

Oprit cu plugul scăpărat în stîncă,
Asculţi tăcerea şesului adîncă
Şi desluşeşti murmùrul şi vaierul de moarte,
Haihui, hoinar, mereu dintr-altă parte,
Din necuprins, din gol, din negrăit.
Ce mai trăieşte? Ce n-a mai murit?
Noaptea se-ntinde, hăt, ca o arsură,
Ca o fiertură, ca o saramură.
Laptele, drojdii, pulbere şi scrum.
Fuge pe mirişti vîntul de fum.
Ţi-s buzele spuzite, ca bulgării de var.
Nădejde sau mînie? În zadar.
Şi porumbieii, de dogoare,
Mor încîlciţi în columbare.
Un uriaş de negură răstoarnă
Zarea de plumb ca luna-ntr-o lucarnă.
Ca paiele-n văpaie ard clopotele-n turlă
Şi blèstemele mute s-au întîlnit şi urlă.
Vrei să te rogi, stăpîne, şi n-ai cui.
Ai mai putea să stai în faţa Lui?
Iar să te rogi, iară să minţi,
Cu jurămintele de la părinţi?
Mire căzut şi mire care trece,
Căutătura albă ţi-e, şi rece.
Ţi s-a făcut puterea de prisos
Slujind Erodiadei şi lui Isus Hristos.

Ți-ai așteptat mireasa făgăduită ție
Și a venit rînjită, cu chelie,
Și cu ciolanele în poală,
Goală de tot și dinlăuntru goală.
Ți-e groază că te mîngîie pe față
Și că-ți întoarce firul din mustață,
Țepoasă, mîna ei de ghiață.
Te strînge-n brațe și te doare
Pieptul de stinghii și grătare.
Te-acoperă cu giulgiul ei în somn
Și te sărută-n gură, ginere de Domn.
A! vrei să fugi? Unde să fugi? Ți-e scris!
Și cerul și pămîntul s-au închis.
Te-mpiedici prins de-al coapsei hățiș de mărăcine
În luptă cu scheletul îndrăgostit de tine.

OMULE

O lăcomie crîncenă, nebună.
Adună, omule, adună,
Căznește, fură, surpă și omoară.
Îți trebuiesc putere și comoară.
Îți trebuiesc palate și veștminte,
Să-ți zacă-n ele hoit și oseminte.
Morminte, omule, morminte.

Avidă, mîna ta se strînge.
Storci aur și se scurge sînge.
Nădejde, sînge, har, ca un burete,
Le soarbe aurul cu sete,
Și-n beciul tău zidit înghiață
Neprihănita oamenilor viață,
Avîntul, bucuria, puse bine
De stîrvul tău, păstrate pentru tine.

Îmi e rușine, omule, îmi e rușine.

SPITAL

PĂRETELE DE VAR

Păretele de var, de lîngă pat,
Cu zugrăveli și semne s-a-mbrăcat.
Rîuri de ochi și brîie lungi, de pleoape,
Tremură-n zid ca unda unei ape —
Și unii ochi din stoluri s-au ales,
Orînduiți cu feluri de-nțeles.

Cînd împrejur au început să zboare
Semnele-mi par familiare
Și, scrise deslușit, ies dintr-un sul
Golul pătrat, numărul sterp și sensul nul.

Căutătura teafără și tare
Mi-a pus din tencuieli o întrebare,
Cea prinsă de un vis a tresărit.
Pleoapele, frunze, cad în asfințit.

Doi ochi mocnesc scînteia-n neființă
Și mă scrutează bezna lor cu stăruință.

OGOR PUSTIU

Ogor pustiu și neumblat.
S-a tot risipit, s-a tot adunat.

Luna-i într-un coș de vatră veche
Și soarele-aninat de o ureche,
Cofă de lut, atîrnă de-o prăjină,
Mînjit cu zmalțuri ce-ar fi fost lumină.

Uscate stele, pe coceni și ostrețe,
Încep de slăvi și cer să se dezvețe.

Buruieni de scamă și otreapă.
Muntele-i strîmb. Țarina crapă.
Cenușe, funingini și zgură.
Mucegai și mălură.

Un sobor de vlădici, la matca-ncleită,
S-a făcut buturugi de răchită.
A trecut, undeva, și oaste:
Ies din țărînă suliți, coifuri și coaste.

Valuri de cîrpă
Se răstoarnă cîmpul, cu scîrbă.
O harfă și o vioară,
Cu strunele de sfoară,
Zac în sînge și noroi.

O singură jivină, gogoloi,
Ca un arici, ca un pește,
Pitulată, se rostogolește.

Și un coșciug spînzură-n văzduh:
Al Tatălui, al Fiului și-al Sfîntului Duh.

SPUZĂ FIERBINTE

Spuză fierbinte, drumul fierbinte.
Cîmpie de oseminte.

Mi-e ca o coajă de pîine arsă gura,
Şi balele-s ca saramura.

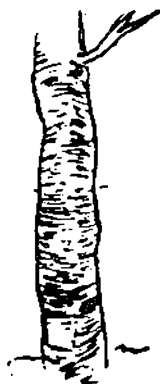
Limba mi-i ca piatra de ascuţit coasa.
S-au lăsat pe mine păreţii, bîrnele, şi toată casa
Se strînge coşciug.

Mă frînge un zăvor, mă rupe un belciug.
Am în gîtlej lacăte sparte.
Un lanţ m-a-ncolăcit cu zale moarte.

Ai văzut luna,
Nebuna?
A intrat pe furiş
În trestie şi păpuriş.
Seceră de-a valma rogoz, şerpi şi broaşte.

Pe la ferestre trece chivotul stelelor
cu sfintele moaște.

Vine otravă cu sînge, pe moară.
Nu bea mocirla murdară!

BIVOLUL DE JAR

Bivolul cu coarne de jar
Paște spini, pulbere și lut,
Și lasă scrum și pojar
Pe unde-a păscut și-a șezut.

Pe biserica mare
S-a ridicat ca o capră, în două picioare.
Noapte: năvală și pîclă de noroade.
Îi linge turla și-o roade.

A mușcat din aramă și-a supt.
Scrîșnit, clopotul a sunat și s-a rupt.

De-o sută de zile
Îi pîlpîie ochii a fum de feștile
Și-mi dă, cu moartea călare pe bivol, tîrcoale.
Brațul e gîngav și vlaga e moale.

Vai! apa s-a fiert în urcioare.
Tînjesc să o sorb din izvoare.
Mi-aș vrea pălmile, tălpile, reci,
Proaspătă iarbă, crăițe-n poteci.

Icoana singură surîde ca o păpușe.

A bătut cineva la ușe?

S-A CULCAT O FIARĂ

S-a culcat peste mine o fiară
Fără picioare, cu coarnele arse.
Alergase lanurile de secară,
Şi zidul cu nările-l sparse,
Buturugă de tăciune.

Aş voi cu o rugăciune
Să chem din cer, să vie careva,
Cu suliţă grea,
Şi s-o alunge-n bezna mare.
Atît îţi cer, Doamne, niţică răcoare.

Fiara şi-a potrivit
Ochiul aprins şi zgîit
În ochiul meu, de care-şi freacă pleoapa.

Nu pot să strig, de lanţuri şi cătuşe.
Da? Maica Domnului a încercat la uşe?
Aduce lingura cu doftorie.
Intră! Dumneata eşti, Fecioară Marie?

LETOPISEȚI

DE MULTE ORI

De multe ori ți-a fost rușine
Sculîndu-te cu soarele pe tine,
Căn raza lui din așternut
O nouă zi a și-nceput.
Nu se sfîrșise încă-n amorțire
Ziua de ieri din amintire
Cu nedreptatea, groaza și dezgustul ei,
Că alta vine fără să i-o cei
Destinului din negurile grele,
Pribeag între mocirlă, vînt și stele.

De cobilița dusă în spinare
Mi-atîrnă zilele în cîte o căldare
Și calc încet, să nu le vărs în mers.
De cîte ori le-am clătinat, am șters
Cu talpa și opinca, la fîntînă,
O vărsătură neagră pe țărînă.

Duc sînge-n ele vechi, ca un năuc.
Al cui e sîngele și cui îl duc?

CÎND EI SE BUCURĂ

Cînd ei se bucură și cîntă,
Eu ce mă iau cu viața mea la trîntă?
În loc să joc, să strig, să beau, stingher
Mă uit, mă-ntreb, posac într-un ungher,
Și mi se pare că de-aş fi călcat
În hora lor, aş face un păcat.

Îi cercetez pe cei închiși în casă,
Pe care-o suferință îi apasă,
Cîți în nădejde și în rugăciune
Nu au aflat alean şi-nţelepciune.
Ori chinuiți în taină de trecut,
De ce-au făcut și n-au făcut.

Unul plîngînd, o lacrimă pribeagă
Pe rana ochilor se-ncheagă,
Pecete pe o negură de veci.
Ei gem și tu petreci?
Nădejdea celor sprinteni a murit.
Umerii-s rupți și sufletu-i strivit.
Carul de aur cu împărați și zei
Trecu prin gloate peste ei.

Cimpoaie, cobze, flaute și naiuri,
Dați cîntecelor voastre alte graiuri.
Mai bate hora și aleargă,
Cînd trec flăcăii-ncremeniți pe targă?

CURGEŢI, VÎNTURI

Curge vîntul... Curgeţi, vînturi de vulvoare,
Nu vă pese ce ne doare.
Grîu, săcară şi porumb
S-au făcut pietriş de plumb.
Ciuruit de pîcla groasă,
De trei luni te-ascult pe coasă.
Te-aud, vîntule, că ari
Prin ogoare, prin prăpăstii şi stejari,
Zi şi noapte, în neştire,
Săpînd gropi şi cimitire.
De trei luni te-ascult că treieri
Pentru bufniţe şi greieri,
Ţi-s mai dragi cînd ne ucizi
Roiurile de omizi,
Coropijniţa şi toate
Soiurile blestemate.
Sălciile şi răchita
Ne-au dat cu nemiluita
Ştreanguri negre în zăvoi.
Stupii plini îs cu puroi.
Singuratice belşuguri,
Bube: boabele şi struguri —
Luna-n spicele de scai:
Seceriş de mucegai,
Ochii stelelor se zbat
În urdori de-argint umflat.
Cumpănită, din fîntînă,
Scoate ciutura ţărînă,

Şi grădini lîngă grădini
Stau ca nişte rogojini.
Sîngele-n copii uscat
Iese-n zgîrciuri de scuipat.
Nici puteri de lăcrămare
Ochiul nu mai are,
Şi cirezile-n păşune
Pipăie cu buza jarul rogozului de tăciune.

CÎND VENIRĂ

Cînd îmi veniră furii în ogradă
Ei n-au venit întîi grămadă.
Nu au venit cum vin, deobște, hoții
Cu ceata și-odată cu toții.
Ograda, satul și cătunul
I-au cunoscut, venind, pe cîte unul.
Și n-au venit nici noaptea, pe furiș,
Feriți de drum și luminiș.
Ei au venit cum vin vecinii,
În toiul zilei. Se coceau ciorchinii
Și atîrnau din frunze poame coapte.
Era mai multă zi decît fusese noapte
Și n-ațipea, că-n deal se și trezea
Ziua de aur în grădina mea.

M-au întrebat ce-mi fac copiii.
Unii munceau prin fundurile viei,
Alții-i zăream pe scule cum se-ndoaie
Biruitori în luncă și-n zăvoaie,
Cu seceri de scîntei și cu topoare noi.
În lanurile de trifoi
Vedeam și coasele cum zboară,
Tăind nutrețul meu a patra oară.
Cum auzeam că spun și-ntreabă
Păreau să fie oamenii de treabă.

Dar cîinii ridicați în bătătură
I-au dus lătrați, din gură-n gură.
Cîinii mei proști, Potaia și Lățosul,
Citesc cu nasul și mirosul.

M-AU ÎNTREBAT

M-au întrebat, dar au şi scris.
— « Mulţumim dumitale, am zis,
Dar nu pricep cum vine
Că scrii acolo-n catastiv, de mine,
Că nu-s doar cine ştie ce în sat
Şi carte nici n-am prea-nvăţat.
Ce carte ştiu, e din ţărînă.
Pui slove mici cu plod, şi mi le-ngînă
Şi le citesc în brazdă greierii citeţi
Trei nopţi întregi şi două dimineţi,
Şi ele cresc şi dau tulpini şi foi
De cărţi înfăşurate strîns, de popuşoi.
Şcoala mi-e cîmpul, dascăl mi-e pădurea
Şi iscălesc frăţia cu securea.

Fă bine, scoate din cotor
Foaia zbîrcită-n el, de scriitor,
Şi nu mă vinde pe hîrtie.
Că satul nostru altă carte ştie
Şi te-or întinde, de mai mare dragul,
Cu bîta, cu toiagul,
Şi nu te-o mai scula de prin mărar
Nici vraciul cel mai cărturar.
Nu-mi place mie omul că măsoară
Şi-ţi fură umbra cu condei şi sfoară.
Nu-mi place cîntăreală
Şi ispitire pe încetineală.

Ce-i dulce sug, şi scuip ce-mi face greaţă:
Atît în bătătura mea se-nvaţă.
Ia-ţi drumul cît mai ţine soarele,
Să nu-ţi rămîie pe la noi picioarele. »

ALTĂ DATĂ

Altă dată, au venit prin baltă,
Cu cîte un ochean, cu cîte vreo unealtă.
I-am văzut în pășuni, prin uluci,
În cimitir, printre cruci.
Au întrebat: — « Ce ați dat
Pe șesul ăsta semănat,
Pe măgură și pe izlaz,
Pe livada din iaz? »

Ce-am dat, ce n-am dat,
Ei vorbeau pițigăiat.
Ce vorbă-i asta că ce-am dat?
— « N-a fost, am spus, de cumpărat,
Că noi altfel am apucat.
Alte tocmeli avem pentru pămînt,
Că astea nu se cumpără și nu se vînd.
Izvoarele și țara, noi de-a dreptul
Le-am dobîndit cu sufletul și pieptul.
Săgețile pornite, cît ajung,
Din munți în munți, croiesc hotarul lung,
Și țarina răzeașă nu se schimbă
Pe preț de liftă sau de limbă.
Vînzarea, prețul, cîștigul, banii,
Tertipurile sînt ale Satanii. »

Răspunse unul: — « Ba mai taci din gură,
Ce tot vorbești? că țara se și fură ».

Zisei și eu: — « Dacă ți-ai pus de gînd,
Să nu-i mușcați țărîna pe curînd ».

NU-NȚELEGEAM

Nu-nțelegeam ce se gîndeau să spuie,
Cercînd zaplazul cît e prins în cuie
Și mult mirați că poarta n-are
Zăvoare și încuietoare.
— « Așa ne-am pomenit. Bătrînii mei
N-au prea umblat cu lacăte și chei,
Deprinși, cum se obișnuise,
Cu porțile și ușile deschise
Și la biserică și casă.
Drumețul intră, poarta mea îl lasă,
Se hodinește sau se-nchină,
Și pleacă mulțumit, cu traista plină. »

Ei au mai zis pe păsărește:
— « Cine vă apără și vă păzește? »

— « Nouă ne-a stat întotdeauna paza
Celui ce face noaptea și amiaza
Și cugetul curat.
Cetățile, un vînt le-a măturat,
Și zidurile mari și întărite
Se fac tărîțe-n vînt. Pe nesimțite,
Un duh al gîndului le scurmă.
Au fost cetăți și n-a rămas o urmă.
Puterea inimii vă doare,
Căci decît cremenea-i mai tare.

De mii de ani eu mă păstrez
Fără cetăți și fără meterez.
Sînt alt soi de bărbat:
Eu am bătut și fără să mă bat.
Cu zîmbetul și așteptarea
Am strîns acasă toată zarea
Și se va-ntoarce înc-o dată
Și cîtă-a mai rămas înstreinată.
În fiește ce țarină străină,
Am bulgări tari de jar și de lumină.
Străinii nu pot să le are,
Că plugul nu răzbește prin vîlvoare
Și se fac scrum și vitele și plugul.
Cenușa li-e cîștigul, funinginea belșugul.»

NOI MOȘTENIM

Noi moștenim acest tărîm
De la măritul Împărat din Rîm.
Blagoslovit să-i fie osul
Că și-a trimis încoace și prisosul,
Și legene-i țărîna și mormîntul
Și-adie-i-le vîntul.

Ne-ncinse țarina cu brîu
De rîuri și-i urzi năframă
Jurîmprejur, de grîu.
În soare bate-a zale de aramă.

Strămoșul lui făcuse dintr-o piele
Hotarul țării sale nou,
Împrejmuind cu noduri de curele
Croite din spinarea unui bou.

— « Socot cureaua, zise, ca un zid :
Pe cine-l sare îl ucid. »
Și fratele lui geamăn, este scris
Că l-a sărit în rîs. Și l-a ucis.
Dar cel puțin, mărite Împărate,
Acela i-a fost frate.

ÎNTR-UN JUDEȚ

Într-un județ de miazănoapte,
Din sat în sat, din zvon, din șoapte,
Se știe că și-au rupt genunchii,
Pînă la groapă, tații, frații, unchii,
Și verii, și cumnații, și nepoții.
Toți au murit, cu toții.
Nu mai e bun nici un bărbat
În nici un sat.
Vre un unchiaș, ici-colea, un nebun,
Mai șchioapătă-n vre un cătun,
Cotrobăind pe drumuri, pe șosele,
După coceni, după surcele,
Domniță și duduie.
El ar mînca și balegă, și nu e.
Cîinii schilozi așteaptă-n drum,
Scămoși în ceața ca de fum,
Să vie-acasă cine nu mai vine.
Și ține vîntul și războiul ține!
Dar nu e voie de-asta
Să stea de vorbă maica, surorile, nevasta,
Și nu e voie nici să te gîndești,
Că ori iscoadă ori vîndut ești.
Domnii cu căși de geam, din București,
Sînt bucuroși, pe un' te duci,
Că țara s-a umplut de cruci.

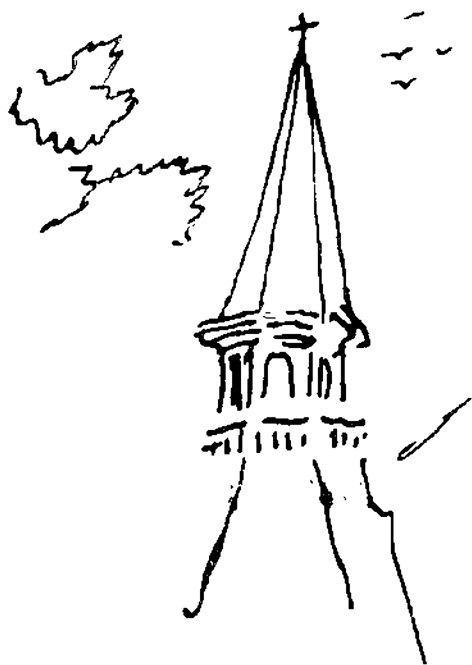
ÎN SATELE ŞI VĂILE

În satele și văile din Jii,
Numai schilozi, numai muieri, numai copii
Împleticiți în ceață.
Carnea pe ei e vînătă și creață,
Şi osul se străvede-n piele.
Dau brațele de glezne, picioarele sînt grele.
Strigoii ăştia mici, de țară,
Parc-ar voi să sară
Şi s-ar sfii să calce pe pămînt,
Ca de mormînt,
La fiecare cotitură.
Nici nu se plîng și nici nu-njură.
Atîta carne bună le-a rămas,
Cît buba rea, de la urechi la nas.

DA, E LUNG

Drumu-i lung pînă la Jii,
Fără tați, fără copii.
Ce rămîne sînt flăcăi
De scutec și de copăi.
Casele, cătunele,
Colea, cîte unele,
Au rămas cu niște babe,
Vinete, scîlcii și slabe.
Fetele îmbătrînite
Nu mai știu să se mărite.
Pe flăcăi i-a luat pe sus
Și i-a dus și i-a tot dus.
I-a furat o vijelie
Peste negura pustie
Și i-a dus, i-a răsucit,
Pînă li s-au risipit,
Zvîrcoliți de-a-ndoasele,
Zgîrciurile, oasele.
Ce fu ăsta, om cu față,
Cel împleticit în ceață?
Cîrja-l ia de subsuoară,
Îl întoarce și-l doboară.
Făt-Frumos era frumos:
I-a căzut falca de jos.
L-au mîncat pe jumătate
Toate rănile spurcate.

A scăpat ciuntit și mut.
Brațele și le-a pierdut.
Doar genunchii, calea, valea,
S-au strîmbat ca alte alea.

DRUMU-I LUNG

Drumu-i lung din Jii încoace
Și cuptiorul nu mai coace.
Cîtă-i calea, cîtu-i drum,
Nu e vatră, nu e fum,
Azimă și mămăligă.
Maica plînge, pruncii strigă.
Au rămas în sate vii
Numai cîteva stafii,
Fără păr, fără gingii.
Un' mă duc și un' mă port
Pute-a candelă de mort.
Maicile și vacile-au
Înțărcat, săracile.
Gura umblă după sîn
Frămîntînd un hoit bătrîn,
Ugerile, țîțele,
Aspre ca tărîțele.
După ce-au pierit și cînii,
Au rămas numai bătrînii,
Să-și numere zilele.
Te apucă milele,
Lacrimile și mînia.

Asta fuse Romînia?

DE LA JII, ÎN DRUM

De la Jii, în drum, încoace,
Nici o vatră nu mai coace,
Nici un coș nu scoate fum,
Cît îi țară, cîmp și drum.
În vetre-n nici unele
Nu-i aprins tăciunele.

Drumu-i lung pînă la Jii...
Vitele-au tînjit în iarnă
Mai mult moarte decît vii.
Abia calcă, se răstoarnă.
Una-i șchioapă, alta-i oarbă,
Toate-au chică, toate barbă,
De răbdare, de flămînde.
Au și coarne și-s și blînde
Și pe nemîncatele,
Binecuvîntatele!
S-au smerit bietele vite,
Parc-au fost călugărite.
Ochii-ntregi și ochii lipsă
Bat ca din Apocalipsă.
Rod în gard și-n cimitire
Lemnul crucilor subțire.

Pe la Sfîntul Niculaie
Mai rămîn niscaiva paie
Şi coceni, de cap de vită,
Pe o streaşină belită.

CĂTUNUL

Cătunul s-a mutat tiptil, din zare,
În cimitirul lui, mai mare.
Ce s-a născut, pe rînd s-a și-ngropat
Și crucile-au intrat în sat,
Viori de lemn
Încremenite într-un semn.
Și au ieșit din sat pînă departe,
Lăsîndu-i drumurile moarte.

Ia seama bine, dacă treci,
La încîlcitele și vechile poteci.
Să nu te-mpiedici de ciulini.
Morții-s acolo, ca-n cătun, vecini.

Tîrît în ploaie de ciubote grele,
Drumețul, noaptea, poate să se-nșele
Și, încercînd cîrligul pus la porți,
Să ceară găzduire de la morți.

CÎTE PUHOAIE!

Cîte puhoaie, cîtă omenire
Se rînduiesc de-acuma în vileag,
Să ceară bucurii și fericire
Scrise cu slove mari pe steag!

Aș vrea să mă-nfierbînt și eu cu ele,
Să-mi bată-n tîmple inima și mie,
Văzîndu-le trezite, mari și grele,
Ca de o mare, sfîntă datorie.

Dar iată pana celor ce-au mînjit
Drapelele cu alte jurăminte,
E-o bidinea cu părul năclăit
De fostele vopseli de mai nainte.

Unde stătură bravii pînă azi,
Că nu la bucurie, ci la luptă
Era chemarea, frați și camarazi?
Viața le curse dulce, nentreruptă.

Ați vrea credință întru necredință
Și lauri fără să fi-nvins,
Venind la hramuri, după biruință,
Cu sîngele păstrat și neatins.

LA TREABĂ

Încă o dată Făt-Frumos
Şi-a smuls din grinda casei spadă,
Arc bun şi buzdugan mai noduros,
Să dea din munte namila grămadă.

Singur, orbeşte-n ceasul rău,
Simţindu-se-ntărit ca de-o solie,
Cu o chemare din pămînt şi hău,
Pe care o-nţelege şi n-o ştie,

Se puse-n calea negurii cu coarne
Şi găurindu-i pîntecul în zmîrc
Şi împlîntîndu-i sabia în carne,
Au curs din ea otravă, muci şi spîrc.

În tăvăleala şarpelui cu zeci
De căpăţîni şi ghiare uriaşe,
Era să-şi piardă zilele de veci,
Muşcat de scut, de piept şi de cămaşe.

Cînd a căzut, dihania a dat
Un vuiet care încă mai răsună,
Că muntele pleşuv a tremurat
Şi cu văzduhul lunii dimpreună.

Urletul fiarei a mutat din loc
Cremenea stîncii, brazdele și marea.
Dar Făt-Frumos avu și-acum noroc
Și se-mplini de-a-ntregul ei chemarea.

Și isprăvind, sfiios se-ntoarce-n sat.
Se-ascunde chibzuind ce să mai facă.
O ciutură mai mare de-adăpat
Și-un staul mai ca lumea, pentru vacă.

CARNET

PASĂRILE DE FIER

Ce-i colo sus, în ceruri, în zenit?
Că berzele de-o vreme-au și sosit.
Să fi întîrziat un cîrd? Să fi rămas
Un stol răzleț aiurea, de pripas?

Par niște porumbițe, niscai lebezi,
Cînd mici, cînd mari, cînd leneșe, cînd repezi.
Noi le zărim acum întîia oară
Că suie în april și că scoboară.

Dar iată că încep să-i dea, domoale,
Azurului albastru rotogoale
De spumă albă, ca de tibișir,
Și-s rînduite pasările-n șir.

Cu toate că alunecă pe cer
Și zboară lin, sînt cocostîrci de fier.
Aduc în ei otravă, foc și pară,
Și găinațul lor aprinde și omoară.

Comunicatele semnate sînt sumare:
« Distrus opt instalații militare,
Mitraliat trei corpuri de armată.
Uzină de petrol incendiată. »

Realităţi: Ucişi cîteva mii
De mume, de bătrîni şi de copii
Şi dărîmate două catedrale
Şi, pe bolnavii-n paturi, trei spitale.

DOUĂ NOPȚI

Ospiciu de nebuni și-un cimitir.
De sus, din norii noi, ca de fuior,
Au fost bătute două nopți, în șir,
Cu morții, aiuriții și năucii lor.

Mormintele-au sărit între nebuni.
Ei trec mirați la morți și, printre cruci,
Se întîlnesc și cred că văd minciuni
Cu oase care fug și cu năluci.

O surdă-mută-n straiele-i vărgate,
Scîlcie-n beregată, calcă-ncet,
Sfădindu-se-n cuvinte-ncîrligate
Cu-o tidvă subsuoară, ca Hamlèt.

S-a isprăvit. Rămîne-o arătură.
Și peste ea, lividă, umblă luna.
Ce cauți tu, orbeață paceaură?
Ești luna, moartea, hîrca sau nebuna?

Și cimitirul și ospiciu-s una.

MĂGĂOAIA

Cînd vine pe sus, chelălăie și latră
Pe undeva, alarma de prohod,
Și-nghiață inima ca-n piatră.
Un' să te-ascunzi? Ți-e frică, ești nerod.

Prostit deodată,-ai sta și-o iei la fugă
Sau ai fugi pe luncă-n jos, dar stai
Și te chircești între blestem și rugă
Și-ai vrea să ai un suflet și nu-l ai.

Ești ca o cracă-n furci, de care-atîrnă
O carne spînzurată de sărac,
Gîtlejul găunos și tigva cîrnă.
Ai auzit-o? rage zbierat, ca un malac.

E gaia, cucuvaia,
Strigoiul, măgăoaia.

CINCI SUTE DE COŞCIUGE

Pe dîmbul luncii noastre, stau înșirate-o mie,
Croite-n grab' azi-noapte, capace şi sicrie.
Sînt noi şi încheiate cu goluri între scînduri
Şi aşezate, albe, pe cîte zece rînduri,
Şi toate pe-o măsură,
Că vor intra în ele cadavre de strînsură.
Sicriile cinci sute, capacele cinci sute,
Așteaptă să mai fie umplute şi bătute.
Mai late către umeri și-n jos mai îngustate,
Principiile raclei măcar sînt respectate,
Cînd ucigașii-n aer le-au murdărit pe-acelea
Ce le-ntocmesc morala şi le botează pielea.
Trei biete mahalale muncesc să se dezgroape,
Soldații cu topoare, cu răngi și tîrnăcoape.
Faitoanele de mînă, cu pîntec, legănate,
Au fost din tot oraşul în pripă adunate.
De la gunoi și șanțuri, măturătorii-n porți
Au fost schimbați în ciocli, să care-n ele morţi,
Şi pînă la căratul de hoit, pe două roți,
Păzește sentinela coșciugele, de hoți.

CONVOIUL SICRIELOR

Să fi rămas din rude-ngropaţi niscai nepoţi?
De subt moluz şi bîrne s-au scos aproape toţi,
Cu toate că la număr ieşea de dimineaţă
Cu mult mai multă lume decît fusese-n viaţă.
Căci dintr-un om, întreagă, nu vine niciodată
O singură bucată.
Şi ce-a rămas dintr-însul se scoate pe lopată:
O labă, şoldul, braţul, întregi numai bucăţi
De om, şi zdrenţe, sferturi, fărîme, jumătăţi;
O palmă delicată, la deget cu inelul
Logodnei: nu-ncepuse prăpădul şi măcelul,
Într-un sicriu, grămadă, intrau de-a valma paie,
Ţărînă-amestecată cu păr şi măruntaie,
Bărbaţii şi copiii, ciozvîrte şi crîmpeie
De mădulări şi resturi gingaşe de femeie.
Unui bărbat cu braţe, scăpat din scrum mai plin,
I se pierduse capul într-un coşciug străin.
De altfel, nici o faţă nu mai avea figură,
Smolită şi-nchegată într-o caricatură;
Şi, ca o cobe nouă de-adaos, ca un semn,
Mai rătăcea-ntre racle şi un picior de lemn,
De se-ntrebau, cu martori, groparii şi poporul,
Căror cadavre şchioape li se cădea piciorul,
Şi dacă mai e locul, tocit şi scîlciat,
Să fie-a doua oară, cu preot, îngropat.
Dar cînd porni convoiul sicrielor devale,
Urla din nou «sirena»-n văzduh a plîns şi jale.

MOARTEA-N VATRĂ

Îmi intră moartea-n vatră și nu mă pot păzi,
De patru ori pe noapte, de patru ori pe zi.
Îmi zboară peste casă, pe beznă și lumină,
Nepăsătoare, rece, streină și senină.
Ia chipuri neștiute și vine în paradă
De fluturi ca argintul, de pasări mari de pradă
Din fundurile purului azur,
Se-aude, parcă-i vîntul, un vuiet de murmùr.
Credeai că-s porumbieii, în stol, și că se lasă
Din cerurile nalte, jucîndu-se, pe casă.
Dar scoborîți din boltă pe sate și orașe
Erau un cîrd cu àripi de fiare uriașe,
La o poruncă oarbă a morții, calculată;
Că nu mai este moartea săracă, de-altădată,
Idilică și proastă, din basme și poeme,
Sosită cu o coasă, la vreme și nevreme,
Țărancă ofilită la fîn și la cosit.
Și-a lepădat și coasa și gluga și mantila
Și masca ei de babă, rînjită cu de-a sila.
Cu-o coasă ruginită ce poți să faci? Surcele.
Ca un briceag de-o șchioapă cojești cu ea nuiele.
Poți reteza din munte și piscuri un stejar
Cu-asemenea cichie de brîu și buzunar?
Îi trebuia o sculă mai nouă, neumblată,
Ca să doboare codrul întreg și dintr-odată.
Unealta ei tocită de-abia cîte un gît
Îl ronțăia o dată, ca la găini, și-atît.

Nu poți adevăratei morți să-i mai zici pe nume
Dacă în loc de unul nu seceră o lume.
Cîte-o bătrînă strîmbă ori cîte un unchiaș,
Un prăpădit, un putred, un frînt, un păgubaș,
Luați de pe ici și colo, un mort uitat, o moartă
Sînt de croială veche și azi nu se mai poartă.
S-a săturat cucoana de cancere și tifos,
Vederile-i schimbate au ideal și ifos.
Ea vrea bărbații tineri și rumeni ca bujorii,
Și nu pe cîte unul, ea cere toți feciorii.
Năpraznicei cucoane
Îi trebuiesc cadavre milioane.
Orașe doborîte și țări de cimitire,
Ca din monotonie să-și vie mai în fire,
Și pe mormîntul lumii, făcîndu-și cuib în tihnă,
Să-și capete ca morții și veșnica odihnă.
Și s-a gîndit. . . Ca morții să-i vie din belșug,
Să-și părăsească vechiul meșteșug
Și vechea calicie, un mort și un coșciug.
Mai avusese vești
Că-n orice meserie mijloacele băbești
Au fost înlocuite cu altele mai iuți.
Degeab-ai vrea o coasă știrbită să-ți ascuți.
Ea poate să rămîie la micile nevoi,
Ca piatra și amnarul și fostul car cu boi.
Înstreinată însă, neroadă, fără carte,
Știa din limbi și graiuri numai pe cele moarte.
Îi trebuia bătrînei o nouă-nvățătură
Și alt soi de figură.
S-a-ntinerit cu farduri, cu-o mască și-o perucă,
Să nu mai pară-o iazmă, o umbră, o nălucă.
Aproape domnișoară s-a-nscris în școli înalte,
Și mîinile de ghiață și le-a făcut mai calde,
Picioarele mai groase, grumazul mai cărnos,
Să nu i se mai vadă, uscată, nici un os.
În fustă de studentă și în halat cu poale,
Cu ochelari subt frunte, pe găurile goale,

A învățat degrabă, cu rîvnă și silință,
Și tainele științei, știință cu știință,
Și limbile vorbite, ajunsă pricepută
Pe oameni să-i ațîțe și, pașnici, să-i asmută.
Laboratoare ziua, condeie și caiete,
De dorul meseriei, mai da, pe îndelete,
Cîte o raită noaptea, în giulgiu nevăzut,
Să gîtuie bolnavul slăbit, în așternut.
Și repede ajunse și ea născocitoare,
Putînd fura fărîme de flacări și din soare.
Cu un crîmpei cît pleava, de foc, din el,
ea poate
Să stingă viața vie-a pămînturilor toate,
Că și-a găsit și glonțul care,-mpușcat, să fie
În stare să doboare nu un ostaș, o mie;
Așa că, înțelegi,
Cu-o țeavă-ngustă poate stîrpi popoare-ntregi.
Priveliștea-i dorită: sus un pustiu cu stele,
Și jos pustietate cu corbi și cucuvele.
Că ținta e atinsă ușor: faci doi dușmani
Și un război cu dînșii la cîte cîțiva ani.

UN LAZARET

Un lazaret clădit în papainoage
Slujește-n șes s-adune pe răniți,
Aduși pe tărgi, ca niște șomoioage
De cîrpe-n sînge negru, și zgîrciți.

Sînt două mii dintr-alte mii de frați
Și-i arde-arșița-n cîmp, ca un blestem.
Sluți, ciuruiți de gloanțe, despicați,
Fără bărbie, fălci și umeri, gem.

Întinși pe rînd de-a dreptul în țărînă,
Trei medici îi aleg cam pe-ntîmplate.
Cei fără brațe pot să mai rămînă.
Sînt ridicați ciuntiții jumătate.

Din gîrla fiartă vine în sacale
Leșia apei: gurilor li-e sete.
Pînă a fi culeși pentru spitale
I-așteaptă agoniile încete.

Un nor de muște, pus pe fiecare,
Îl dumică bucată cu bucată,
Neputincios de nici o apărare,
Sugîndu-i buba ochilor umflată.

Au și simțit din depărtare corbii
Și-n stoluri peste lagăr s-au lăsat.
Iată-i în luptă crîncenă cu orbii,
Smulgîndu-le cu pliscul tifonul sîngerat.

ERAU TREI

Erau în casă omul, femeia și copila
Cu chipul ca de aur, cu ochii ca zambila.
Cînd trăsnetul din ceruri se sparse peste ei
Le-a-mprăștiat clădirea în vînt cu cîteștrei.
Era în asfințit.
Ca pleava și țărîna s-au dus și risipit.
A doua zi, lumina
Cernea cu stele mute, de candelă, grădina.
Și căuta bunica, subt lacrima de rouă,
Crîmpeiele de carne, pierdute-n iarba nouă,
Să o culeagă moartă, să fie prohodită.
Pînă-n amurg strînsese de-abia un fund de sită.
Unde lucea o muscă era și o fărîmă,
Un nod, un zgîrci, o coajă, o sfoară ca o rîmă.
Din trei, cîți spulberase vîrtejul, la cules,
Cît un cîntar de prune, atît s-a mai ales.

GLORIE

Cetatea-i o movilă de ziduri răsturnate
Şi a fugit şi umbra din cetate.
Cîți oameni încă-n viață mai zac în agonie,
Subt grinzi şi în molozuri, se ştie, nu se știe.
Se va afla vreodată
Cînd moartea lor uitată
Se va-nsuma în cifra unui registru rece.
A fost cîndva, e sigur, ceva, dar şi-asta trece,
Cum au trecut atîtea și trec neîntrerupt,
Fără să ştii ce moarte și morți zac dedesubt.
Mîngîie-se cu-atîta şi morții din cetate:
Istoria le face martirilor dreptate.
E scrisă cu condeie, cerneală și cuvinte
Şi jumătate mută, ea jumătate minte;
Cu voie, fără voie, de milă, de hatîr,
O să-i bocească-n vorbe-nflorite un catîr,
Tot așteptînd pomana de-a fi nemuritori,
La ușile-amintirii în cîrji de cerșetori.

PAZNICUL

Se potolise spaima. Din casa sfărîmată
Mai șovăiau trei ziduri în picioare.
Podelele-n cinci caturi zburaseră deodată
Și rămînea văzduhul posac învelitoare.

Din creștet pînă-n pivniți clădirea era una.
Bătuseră ploi negre trei ani de nopți, la rînd.
Prin casa găunoasă treceau ca-n cîmp furtuna
Și viscolul de iarnă nebun și buciumînd.

În ce-a fost o fereastră păzea-ncruntat un cîine,
Nedezlipit de vatra stăpînului pierdut,
Pe care îl așteaptă să vie azi ori mîine,
Și mîinele-ntîrzie de mult și-a și trecut.

CE VREI?

Ți-am povestit și ți-am adus aminte
De prin războaiele de mai nainte,
Zile trăite, zilele uitate
Sau ațipite-n tine și-nnoptate.

Cînd ți-ai trăit-o, clipa blestemată
Creștea cît veacul, dintr-odată,
Și pînă-n clipa ceealaltă
Tu ai trăit cu moartea laolaltă.
Într-o secundă oarbă, dintre sorți,
Trăiai în două vieți și-n două morți.

Cîte secunde astfel repetate
Nu te-au ucis mereu pe jumătate!
De cîte ori tu nu te-ai întrebat
Dacă-ai murit sau dacă-ai înviat!

Semenul meu, tîrît între morminte,
Știi, deși viu, că ții de oseminte,
Ce cugeți, ce nădejdi mai ai, ce teamă?
Bagă mai bine, omule, de seamă.

În fața gîndului ce te colindă
Ți-am pus cîteva țăndări de oglindă
Și te întreb, că sufletul îți tace,
Ursuz și gol, ce vrei: război, sau pace?

CUPRINS

VERSURI DE SEARĂ

CÎNTECE CU GURA-NCHISĂ

MĂRȚIȘOARE

BURUIENI

HORE

POEME

SPITAL

LETOPISEŢI

CARNET